FRANCKESCHE
STIFTUNGEN

Alte Drucke

ANTO. DE BVTRIO || IN QVINQVE LIBROS DECRE=||TALIVM COMMENTARIA ... Summarijs ... Flori || de Sura Lugdunen[sis] ... || ... ||

... || SVPER PRIMA PARTE SECVNDI || DECRETALIVM. || CLARISSIMI IVRIS || VTRIVSQVE DOCTORIS DOMINI || Antonij de Butrio super Prima parte || secundi Decretalium accuratissime || excusa, ... || ... ||

Antonius <de Butrio>

Lugduni, 1532

De eo qui mittik in possessionem causa rei seruande. Rubrica.

Nutzungsbedingungen
Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.
Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.
Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use
All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downladed and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.
Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.
For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

urn:nbn:de:gbv:ha33-1-150676

Visual Library

ſi poteſt inueniri primo eſt perſonaliter citandus. Si nō poteſt in-
6 ueniri citandus eſt ad eccleſiam:qꝛ illa eſt eius domus.†Et not. qđ
contra citatum ad domum poteſt procedi ad diffinitiuam quando
alias fuit in iudicio:quia verus eſt apparenter cōtumax.vide.j. tit.
7 j.c.fina.¶†Not.iiij.legatū principis poſſe ſubdelegare nudum ar-
8 ticulum:⁊ cōmittere partem eius prout eſt puri facti.¶†Oppo.ꝙ
ꝓuinciales citandi forent:quia eos tangit:⁊ ſic vocādi ſunt. de ma.
⁊ obe.intra quatuor.Dicit hic Innocen.quod licet eos tangat non
citantur:quia eis nō preiudicat ſecundum quoſdā. ff.de libe. cauſa.
l.ſi pariter quod ſibi nō placet:quia immo preiudicat ⁊ remittit de
arbi.cum tempore.de ma.⁊ obe.inter quatuor:⁊ de dila.expoſuit. ꝺ
9 re iudica.cū ſuper.⁊.c.pe.de ma.⁊ obe.humilis. ¶†Oppo.qđ non
intercedat ꝓcura. in cauſa ſtatus.ij.q.vj.ſi quando. Sol.ſecundum
Hoſt.in tali cauſa interuenit procura.⁊ ex parte agentis.liiij.diſtin.
frequens ⁊ ex parte rei ſi eſt in poſſeſſione libertatis:qui vendicatur
C.de aſſer.tol.l.j.ſecus ſi eſſet in poſſeſſione ſeruitutis:⁊ ꝓclamaret
in libertatem vel cōtra ſecundum Hoſt.¶Ad peculiaria autem ne
gotia conſtituit procur.ff.de ꝓcura.l.ſeruum quoqꝫ:ſed dic qđ cau-
ſa ſtatus eccleſie non eſt proprie liberalis.de qua ibi vt no.de arbit.
10 cum tempore.de ma.⁊ obe.humilis .¶†Opp . qđ non arctetur ad
cōparendum inſtructus.ꝫ.de ꝓcura.dilectus.dic qđ arctatur ad cō-
parendum inſtructus ſuper his que ꝓuidere potuit.Nā ſup emergē
tibus inopinatis dabitur dilatio ſecundū Hoſt.ad hoc.ff.ex qui.ca.
ma.l.ſed ⁊ ſi per pretorem.§.ſi ferie.de homici.c.ſi.Et facit qđ not.de
elec.cupientes.j. Reſpon.in glo.videbatur vide qđ dixi.de iura.ca.
11 in ꝑtractandis.¶†Oppo.quod delegatus principis non commit
tat merum articulum.de offi.deleg.c.ſi.So.hoc fuit ei expreſſe com
miſſum vt ſubdeleget:alias hoc nō poſſet ſecundū Pe.⁊ Ab.p di-
ctū.c.ſi.Hoſt.⁊ Hoſt.dicunt qđ hoc potuiſſet etiam ſi non fuiſſet cō-
miſſum:qꝛ licet delegatus ad nudum articulum non poſſit ſubdele
gare poteſt tñ per alium citare:ſit em̄ citatio per literam nuncium:
⁊ edictum nec citat litera:ſed citans ſicut delegatur miniſterio nun-
tij.ff.de conſti.pecu.l.licet eadem ratione per ſe ⁊ aliuꝫ exequitur qs
ſententiā ſuā ſecundum eos.ad hoc qđ no.de offi.delega.c.ſi.li.vj.ſe
cundū Jo.an.hoc puto qñ committit purum factum expedienduꝫ
12 non aliquid iuris:vt no.in dicto.c.ſi.¶†Oppo.qđ fruſtra citet : vel
mandet citari ex quo citauit per literas. Sol.hoc facit qꝛ poſſet eſſe
qđ litere ad eum non venirent vel malitioſe ſe occultaret ſecundum
Inno.⁊ Hoſt.⁊ vt conſtet de citatione per relationem iudicum ſm
13 Jo.an.¶†Quero an ꝓcura.conſtitutus ad lit.conte.⁊ omnia alia
que in cauſa occurrent expediēda poſſet ea que exigunt ſpeciale mā
datum.dicit Jo.an.ꝙ non niſi fuerit expreſſum aliquid de exigenti
bus ſpeciale mandatum.de procura.qui ad agendum. libro ſexto.
14 ¶†Quero an ſemel citatus non veniens reputatur contumax: dic
quod ſic quo ad expenſas.de procura.querelam ⁊ ſi nō ſit perempto
rie citatus quo ad excōmunicationem aūt ⁊ miſſionē ſi dixit ſe nol-
le venire vel non venturū vel non obediturū ꝓceditur contra ipſum
cum notoria ſit cōtumacia ſm Hoſt.ad hoc qđ no. Jo.xxiij.q.iij.de
illicita.⁊ Inno.de accu.ad petitionem quod eſt verum inquantum
dicit de notoria:ſed hic dicit in iudicio:ſecus ſi extra:vt no.de ſen.ex
cō.venerabilibus.§.ſecus.ad hoc qđ no. Inn.de accu.ad petitioneꝫ
⁊ vide quod ſcripſi in cle.de dolo ⁊ cōtumacia. Quādoqꝫ citatus ni-
hil dicit vel reſpondet ſe deliberaturum vel non reperitur ⁊ non ꝓ-
ceditur contra eum tanꝙ cōtra contumacem niſi ꝑmiſſis tribus edi
ctis vel vno peremptorio pro omnibus.xxiiij.q.iij.de illicita.Exigi
tur ergo peremptoria ad actū miſſionis ⁊ excōmunicationis : vide
glo.de ꝓba.qm̄ contra.Quid de alijs actibus.de offi.deleg.cōſuluit
de accu.ad petitionem ⁊ dicit quod eſt preſumptus contumax.alle.
l.contumacia.ff.de re iudi.⁊.l.ad peremptorium.Idem dicit in alia
pena infligenda.de vi.⁊ ho.cle.c.ſi.de cōſti.ex literis.Inquātum di-
cit quod inuent⁹ non reſpondens eſt preſumptus contumax hoc eſt
falſum:qꝛ immo apparens verus.ff.de ap.ex conſenſu.§.fina.no.ff.
de reſtitu.in integ.diuus.no.de dolo cle.ſi ante vbi plene dixi.Nun-
quid autem ꝑ miſſione facienda ad ſolennitatem eius ſit iteranda ci
tatio:dicit Bar.ꝙ nō qꝛ eo qđ citatus eſt peremptorie videtur req
ſitus ⁊ tacite comminatio facta.de ꝓcedendo ad miſſionem hoc po
nit.in.l.ſi finita.§.iul.ff.de dam.infec.⁊ ponit in.v.quero vtrū poſt-
ꝙ tñ puto qđ nō habeat hoc peremptorium vim cōminationis de
qua hic.⁊.ꝫ.c.dilecti.vt poſſit ꝓcedere ad alia vſqꝫ ad ſi.cauſe.ad hoc
15 qđ no.ꝫ.de offi.dele.cōſuluit.¶†Quero vbi debeat requiri archi-
epſ:dic qđ vbi habet archiepiſcopalem ſedem.C.de ſena.l.ij. Et ſi
habet in pluribus locis requiritur vtrobiqꝫ.ff.ad muni.l.aſſumptio
nec ſufficit denuntiari procuratori ſi eſt preſens.nec ob.de procura.
dilectus:quia ibi erat abſens.¶Glo.j.eſt clara:quam no . qꝛ ponit
veram opi.in.c.j.ꝫ.de iudi.Et dicit Jo.an.quod aptius glo.hic ex-
primit opi.ſuam quam alibi.¶No.in glo.ij.canoniſta qui non ha-
bes leges ⁊ vide de preben.non pōt.li.vj.¶†Querit glo.quid fiet ſi
reus citatus non venit ⁊ iudex reperitur quod die citationis fuit i-
peditus an teneatur citatus ſaltem ad expenſas.glo.dicit ⁊ arguit
qđ ſic ⁊ ſaltem in ſe cōtempſit.ff.de iudi.ſi quis ex aliena: ⁊ que facto
contingunt nō arbitrabunt̄ facere debenti.ff.de condi.⁊ demon.l.ij.

in ſi.Item qꝛ debet eſſe certus non veniendo vt nō dicatur cōtumax:
⁊ qꝛ licet non mea interſit nihilominus debeo venire.ff.ſi quis cau.l.
ſi eum.§.j.Contrarium determinat glo.per.l.ij.ff.ſi quis in ius voc.
non ie.⁊.ff.ſi quis cau.l.ij.§.ſi i iudicio.ad hoc:qꝛ nihil intereſt acto-
ris reum nō veniſſe.Hoſt.da.⁊ Hoſt.tenent glo.alleg.ff.de arbi.l.ar
biter.kal.nec ob.contra.que loquuntur quando iudex ignoraret ex
cuſationem abſentis.de ap.ſi duobus.Hoſti.dicit.Hec vera qñ dat
impedimentum iudicis ſi citatus ad petitionem partis nom com-
paret ⁊ ſimiliter nō comparet is ad cuius petitionem. ¶An auteꝫ
teneatur comparere ⁊ ſit contumax ſi non comparuit:dic ſi eſt talis
ꝓceſſus ⁊ in tali cā in qua iudex poſſit ex officio procedere etiā acto
re non inſtante tunc contumax eſt adeo quod abſqꝫ alia citatiōe po
terit iudex ex officio ꝓcedere.Si autem talis eſſet cauſa in qua tan-
tum iudex habet procedere ad inſtantiam partis tunc nō tenet̄ com
parere:⁊ ſi non compareat non eſt cōtumax.dicit glo.de elec. cupiē-
tes.§.quod ſi per viginti in verbo opponentes:vbi tamen hꝫ citat⁹
legitimam exceptionem quare comparere non tenetur licet ad inſtā
tiam partis non ſit excōicandus:vt qꝛ actum non arctabat̄ gerere:
eo opponente tamen:qꝛ iudicem contempſit cum debuiſſet ire alle-
gaturus priuilegium ſuū.ff.de iudi.ſi quis ex aliena cum ſi. poterit
a iudice ex officio excōmunicari.ſic determināt domini de rota ſua
concluſio.xxxj.ad materiam glo.facit quod no.ſpecu.in titulo de ar
bit.§.j.in ſi.⁊ de expen.§.j.v.tu autem ⁊c. Anto.de But.

¶De eo qui mittit̄ in poſſeſſionem cauſa rei ſeruande. Rubrica.

Viſo de contumacia:quia propter eaꝫ ſit miſſio ideo ⁊c.Repetitur
vj.Antonius de Butrio.

1 ¶Poſſeſſor verus efficit̄ actor poſt annū miſſionis in poſſeſſio-
nē lꝫ reus cautionem preſtare voluerit.
2 Miſſio habet locum quando litigatur de eccleſia vt de ꝓprietate.
3 Volūtas nō ſufficit vbi facto opus qñ ꝑ facere debentem ſtat nō au
tem ꝑ ſuſcipere debentē.nu.16.
4 Decretum ſecundū hꝫ locum in reali.nu.19.
5 Aſſertiones partiuꝫ iudiciales pro confeſſionibus contra eos ſum
muntur.
6 Decretum ſecundū lꝫ non lis conteſtanda eſt tñ partibus pñtibus
interponendum.
7 Sniam latam etiā per papam qño non eſt abſurdum per papam cō
firmari.
8 Contra contumacem que ſint remedia in iuribus incorporalibus ⁊
ſpiritualibus.
9 Ad miſſionē in poſſeſſionem qualr̄ ⁊ qñ ꝓcedatur.
10 In poſſeſſionē mittendi remedia que ſint etiā ꝯ illū cōtra quē eſt fa
cta miſſio.
11 Poſſeſſionē rei quā amiſit reus poſtea veniens volens eā recupera
re an ⁊ qñ audiatur.
12 Ad miſſionē in poſſeſſionē rei qualr̄ ꝓcedatur in iuribus incorpora
libus ⁊ ſpiritualibus.
13 Debitor cōtumax ꝯ quē facta eſt miſſio ſi nō habeat niſi ꝓprietatē
nudam an in illā poſſit fieri miſſio.
14 In poſſeſſionem rei ſpiritualis ⁊ econuerſo an licite mittit̄ agens
pro re temporali.
15 Decreti primi ⁊ ſecundi practica que ſit quo ad formam verboruꝫ.
16 Remedia que competant ei contra quem miſſio eſt facta.
17 Voluntas quando pro facto habetur vel non etiam in malefactis.
nume.16.
18 Voluntas vbi qñqꝫ pro facto habeatur cui eſt preſtanda.
19 Decretū ſecundū an ſit neceſſarium in iuribus realibus.

1 COnſtitutus. ¶†Actor miſſus in poſ.
poſt annum efficitur ver⁹
poſſeſſor licet reus cautionem preſtare voluerit.Nar
2 rat factum.Secūdo interloquit̄ ibi. ideoqꝫ. ¶†No.
primo quod miſſio habet locum quādo litigatur de
3 eccleſia vt de proprietate.¶†No.ij.qđ vbi opus eſt
facto non ſufficit voluntas quando per facere debentem ſtat ⁊ nō ꝑ
4 ſuſcipere debentem.¶†No.iij.arg.quod in reali habet locum ſecū-
dū decre.⁊ collige hic practicam ſecūdi decreti.¶No.iiij.non abſur
5 dum ſententiam latam per papam confirmari. ¶†No.v.quod par
tium aſſertiones iudiciales contra eos pro confeſſionibus aſſumū-
6 tur ⁊ preiudicant.¶†No.vj.ar.quod ſecundum decretum partib⁹
preſentibus eſt interponendum.Eſt enim actus preiudicialis licet
non ſit lis conteſta.vt dixi ſupra capitulo proximo quia non eſt dif
7 finitiua.¶†Oppono quod fruſtra fuerit hec confirmatio:nam ſa-
tis habebat ſententia confirmationis omnem effectum ex quo erat
lata per papam.de iudi.cum veniſſent.Innocentius dicit quod hic
fuit confirmata.id eſt ſigillo roborata.Unde dicit quod ſententiās
vel donans confirmat quando ſententia vel donatio precedit con-
firmationem:vt quia dicit donamus:⁊ confirmamus:quia tunc a ſe
ipſo data

ipſo data confirmat vt dicta decre.cum veniſſent.ff.de iuriſ.om.iu.
l.⁊ quia.ſecus ſi precedat confirmatio:vt quia dicat confirmamus ⁊
donamus.ſic non obſt.de ſi.inſtru.inter dilectos.verſi.ceterum.ſm
Innocen.Materiam huius.c.reducam inter tex.⁊ glo. ad ſummã.
Primo agam de remedijs contra contumacem in iuribus incorpo
ralibus ⁊ ſpiritualibus.Secundo qualiter ⁊ quando procedatur ad
miſſionem in talibus iuribus incorporalibus ⁊ ſpiritualibus.Ter⸗
tio qualiter procedatur ad miſſionem in perſonalibus non inuen⸗
tis rebus corporalibus nec quibus fiat miſſio. Quarto an pro re
temporali agens licite mittatur in poſ. rei ſpiritualis. ⁊ econuerſo.
Quinto erit videre practicam decreti ⁊ primi ⁊ ſecundi quo ad for⸗
mam verborum.Sexto de remedijs eius contra quem facta eſt miſ⸗
ſio:vbi examinabitur an volũtas habeatur pro facto. Septimo an
in realibus ⁊ iuribus ſit neceſſarium ſecundum decretum ad acquiſi
8 tionem vere poſſeſſionis. ¶ †Uenio ad primum.dicit hic Innoc.
⁊ Hoſtien.quod ſi aliquis conqueratur de aliquo turbante vel auſe
rente ſibi iura eccleſie vel ſeruitutes ſibi competentes vel non per⸗
mittente illis vti ſi ille eſt contumax.Primum remedium eſt excom
municationis.Scdʒ mulcte.Tertio poteſt intereſſe taxari ſecundũ
naturam actionis vel interdicti intentati:⁊ ad menſuram intereſſe
ad inſtar aliarum perſonarum fiet miſſio in poſſeſſionem pro mẽſu
ra debiti declarati:de alijs remedijs cõtra contumacem remittitur
ſ.tit.j.contingit.vt lit.nõ conte.tue.Eſt ergo inter alia remedia re⸗
9 medium miſſionis.⁊ hoc de primo.¶ †Ad ſcdʒ qualiter fit miſſio
dic quandoq; natura interdicti vel actionis poteſt extimari intereſ
ſe:⁊ illud eſt extimatum:⁊ vbi petitur condemnatio ad illud intereſ
ſe:quia tunc actio ſapit naturam perſonalis dicunt qd mittetur in
poſ.alterius rei ad inſtar perſonalium.arg. eorum que habentur vt
lit.non conteſt.quoniam.§.in alijs.Si aũt agitur cõfeſſoria pro re⸗
ſtitutione rei vel turbatione rei tunc dicit qd ſi agitur cõfeſſoria iu⸗
dex mittit in poſ.iuris vel ſeruitutis que petitur non vt ſit tantum
cuſtos:ſed vt ſit etiaʒ verus poſſeſſor:⁊ phibebit reo ne ipſum acto
rem vti ſeruitute illa quouſq; de iure ſuo pbauerit:⁊ precipiet ei qd
ſuper hoc caueat ⁊ faciat inter in ipſum actorem miſſum eſſe impoſ.
pacifica ſeruitutis vel alterius iuris petiti gaudere.ff. de no. oper.
nun.l.ſi prius.ff.ſi ſerui.ven.l.ſi cui.ff.de vſufr.l.quicunq;.⁊ l.vſufru
ctus legatus.de opti.leg.l.mancipiorũ.C.de inge. ma.l. diffamari.
C.de remiſ.pign.l.ſi eo tpe. cum ſi.:Si agitur negatoria nõ fit miſſio
quia fieri non poteſt:ſed cauebit de moleſtando vt in precalleg. iuri⸗
bus.⁊ ſic ſcdm hos nõ habet locum miſſio cauſa cuſtodie. Alij autẽ
qd in iuribus etiam fit miſſio cauſa cuſtodie anteq̃ veniat ad tradi⸗
tionem vere poſſeſſionis.nec ob.ff.de no.ope.nun.l.ſi quis.vbi dici
tur;qd non ſunt alie partes iudicis q̃ vt caueatur:vel nulle ſunt quo
ad excludendam diffinitiuam que proferri nõ poteſt vt eſt dictuʒ p
hoc tamen non tolluntur remedia leuiora: quia a leuioribus penis
inchoandum.ſ.de offi.deleg.ſane.vt lit.non conteſt.c.ſi.§.ſi.vnde p
cedetur ad miſſionem ſi venerit.j.annum reſtitutis expenſis:⁊ pre⸗
ſtita cautione recuperabit poſſeſſionem hanc vel relaxabitur man⸗
datum de non moleſtando:⁊ cautio ſuper hoc preſtita.dat ſimile q:
ſicut in incorporalibus dantur quaſi poſſeſſoria interdicta.ff.de ſer.
l.quotiens.⁊ no.de elec.querelam.de cauſa poſ.cum eccleſia.Ita qñ
petantur hec incorporalia poteſt fieri miſſio.de ſequeſtr.poſ.c.ij.vt
lit.non conte.accedens.j.⁊ ſi contumax non venerit.j.annum.extũc
poterit decernere iudex quaſi poſſeſſionem veram iuris petiti niſi
reus probet de iure ſuo tamen ſine ſecundo decreto hoc ius non ha⸗
bebit:licet alij dicant qd hoc caſu non eſt neceſſarium ſecundum de
cretuʒ immo fit miſſus verus poſſeſſor lapſu anni ſicut in reali vt le
gitur vt lit.non conte.quoniam.§.in alijs.⁊ hoc ſatis innuit hec de
cre.que omnia dicunt vera:etiam ſi epiſcopus petat eccleſiam ratio
ne iuris epiſcopalis vel archipreſ byteri ratione iuris epiſcopalis:
vel rector ratione iuris parochialis nam tanq̃ proprietas peti nõ
poteſt:quia in nullius bonis.inſti.de rer.diui.§.in nullius.vnde de
ipſa agi poteſt ratione iuris qd habetur in ea.ff.de contrab. empt.
l.qui tabernam.ff.de pigno.l.penul.Ideo ratione iuris qd in ea ha
betur predictis modis eſt pcedendum.Nota bene hoc dictum nõ eſt
ergo dare veram poſſeſſionem pro iuribus in eccleſia: quia iure nõ
cauſatur vera poſſeſſio niſi ratiõe dominij vel partis eius nõ habẽt
ergo alij alia iura habentes niſi quaſi poſſeſſionem reſpectu iuris.
Idem no.de cauſa poſ.cum ſuper. Hucuſq; ergo habes vnam pra⸗
cticam ſubdiuiſam in.ij.regula quod fiat miſſio reſpectu iuris: ⁊ ſe
cundum vnam ſtatim eſt verus poſſeſſor:ſcdm aliam eſt cuſtos ante
annum:⁊ poſt annum per ſecundũ decretum efficitur verus poſſeſ⸗
ſor:ſed ſcdm tertiam lapſu anni efficitur verus poſſeſſor ⁊ in hac reſi
det ⁊ pro ea eſt tex.hic non cauillando.Secũda eſt practica quod in
incorporalibus rerum in quibus ius habetur fiat miſſio quãdo ius
determinatur ad totũ corpus:ſecus ſi ad aliud ius pticulare. Ideo
ſi petantur eccleſie vt ſubiecta corpora ipſa eccleſiarum: quia poſſi⸗
dentur ab epiſcopis vel capitulis facienda eſt miſſio in poſſeſſionẽ
corporum ipſarum eccleſiarum ⁊ non iurium:ſm Innoc.Hec enim
ſpiritualia ⁊ eccleſie:licet non poſſideantur a laicis. de deci. prohi⸗
bemus.de iud.decernimus.de preſcrip.cauſam.tamen poſſidentur
a clericis ⁊ perſonis eccleſiaſticis.vnde ⁊ epiſcopus petit eccleſias:⁊
decimas ſibi adiudicari.de deci.dudum.de relig.do.conſtitutus.cũ
duobus.c.ſequenti.⁊ alie perſone etiaʒ eccleſiaſtice. de donat. inter
dilectos.de tranſac.preterea.ij.⁊ quando agitur etiam.de ſolis iuri
bus.de offi.ordi.conquerente.tranſac.veniens.quod met.cau. cum
dilectus.⁊ ideo videtur dicendum quod ſi tantum iura petunt:fiat
miſſio in poſ.iurium predictorum ⁊ non eccleſiarum.Si aũt tantuʒ
eccleſie petantur fiet tantum miſſio in eccleſiarum poſ. vt hic ⁊.j.de
ſequeſt.poſ.c.j.⁊.ij.Et ſi tam iura quam eccleſie petantur fiet miſſio
in vtroq; ſm Hoſtien.non video qd pro iuribus debeat in corpꝰ fie⸗
ri miſſio animo transferendi aliquam poſſeſſionem naturalem vel ci
uilem ipſius corporis verum:quia vera poſſeſſio nõ habetur niſi ha
beatur reſpectu dominij aut partis dominij:vt vſufructus vel vſus
l.naturaliter.ff.de acquiren.poſ.Ideo niſi eccleſia vendicet eccleſiã
vt quo ad bona ⁊ prelato ſubiectam omnino nõ fiet miſſio:reſpectu
vere poſſeſſionis.puto tamen quod poſſit fieri miſſio in corpus qñ
determinatur ius ad totale corpus cum intentione trãſferendi qua
ſi poſſeſſionem corporis reſpectu iuris quod eſt in alijs iuribus: q:
non ſufficit adducere in poſ.corporis propter ius quod habetur in
corpore.vt not.de reſtitu.ſpoli.in literis.¶ Concludendo materiã
iſtam duo ſunt videnda.Primo de remedijs mittendi in poſ.iuriũ
incorporalium.Secundo de remedijs eius cõtra quem eſt facta miſ⸗
10 ſio.¶ †Ad primum colligendo ſummatim verba Bar.⁊ Inno.hic
quidam ſunt caſus in quibus non cadit miſſio:vt quãdo petitur ec⸗
cleſia ratione tituli.vt in.c.precedenti.no.de eo qui mit.in poſ. cum
qui.lib.vj.Relinquitur dubitatio in capacibus miſſione: in quibꝰ
videndum primo an ⁊ quomodo interponatur primum decretum.
Circa primum dic quod quandoq; agitur pro iure mere perſonali:
in perſonam competente:vt quia vendico aliquem in libertum:ali⸗
quem in ſeruũ:aliquem in ciuem:aliqueʒ in vaſallum vel clericũ vel
monachum.Bar.in.l.ſi prius.dicit qd Spec.tangit in Spec.de pri
mo ⁊ ſcdo decre.§.reſtat.verſ.quid ſi agatur.vbi nil concludit boni.
dic ſm Bar.ſi agit pſonali p libertate iuris:vt q: dr libertas legata
tũc nõ fit alia miſſio. Sʒ ſi reus a quo petit latitat cã cognita iudex
decernit ei libertatẽ ⁊ reũ priuat omni iure qd pretẽditur.ff.de fidei⸗
com.lib.l.cum vero.§.ſubuentum.⁊ l.ſi eum.iu prin.⁊.§.j.⁊.§.ſi quis
ſeruum.⁊ l.neq; infantes.C.eo.⁊ hoc caſu non interponitur ſecun⸗
dum decre.quia primum habet omneʒ effectum ſecundi quãdo agi
tur perſonali vel reali contra ipſuʒ ſubiectũ ⁊ contumacem: ⁊ tunc ſi
eſt contumax iudex non pronuntiabit ſubijciendo illum ſeruituti:
ſed ponet ipſum in quaſi poſſeſſione illius iuris.Quandoq; agitur
reali ⁊ ſi ante lit.conte.eſt contumax interponetur cautio transferen
do onus probandi de vno in alium prout dicam. j. in iuribus reali⸗
bus.vt.l.ſi prius ⁊ cogetur.ad hoc pignoribus captis ⁊ mulcta indi
cta:⁊ eodem modo peruenitur ad ſecundũ prout dicaʒ.j. in iuribus
realibus.Si eſt contumax ante lit.conteſt.preſtita cautione de lit.p
ſequenda:⁊ tunc ſi fuit contumax per annum. Iudex pronuntiabit
ſubijciendo illum ſeruituti vel ponendo actorem in perfecta liberta
te ſcdm intentionem agentis.C.de aſſer.tol.l.j.§.penul. ⁊ adhuc nõ
eget ſecundo decre.Si ſe abſentat poſt lit.conte.tunc actor habet du
plicem viam:vel quod intentet remediũ dicte.l.j.de aſſer.de quo di⸗
xi proximo vel quod petat vt procedatur ad ſententiã diffinitiuam
vt.l.diui fratres.§.j.ff.de libe.cau.⁊ vnũ non tollitur per aliud.l.quo
tiens.de act.⁊ oblig. Per hec patet quid dicendũ quando quis pe⸗
tit ſe liberari ab aliqua actione perſonali:⁊ breuiter pceditur ad ſen
tentiam diffinitiuam abſq; miſſione:quia nil petitur aperte. de off.
iudi.c.ſi.⁊ faciunt iura que.ſ.alleg.vt.§.ſubuentum.⁊ ſimilia.⁊ facit
auf.qui ſemel.C.quõ ⁊ quando iud.quandoq; petitur aliquod ius
perſonale:⁊ tempore periturũ vt quãdo quis eſt electus in poteſta⸗
tem:⁊ petit vt admittatur ad poſſeſſionem vel officium.dicit Bar.
quod ſi habet ius ex electione vel pmiſſione : quia tunc preciſe non
compellitur ad factum.vt.l.ſcrip.non diuidũtur.§.celſus.ff. de ver.
oblig.quod ibi non fiet miſſio in bonis vniuerſitatis ſicut ſi ageret
contra priuatum ad patientiam.in.l.is cuius.ff.ſi ſerui.ven.coniun
cta.l.ſi.ff.quod cuiuſq; vni.Si vero ciuitas teneretur pati ex quadã
obligatione legali poterit iudex tempora immutare.⁊.j. modicum
tempus decretũ interponere quod habeat vim diffinitiue:quia res
eſt tempore peritura.arg.ff.de glan.legen.l.j.⁊ quod not.ff.de iudi.
l.ſed ⁊ ſi reſtituatur.ad hoc.ff.de re iudi.l.ij.⁊ de app.reci.l.ſi.ſic dicit
debere intelligi quod no.Spec.in titulo de primo ⁊ ſcdo decre.§.in⸗
terdum.ver.quid ſi electus.non obſt.ſi dicatur qd non eſt hoc pericu
lum:ſed poterunt dies reintegrari ⁊ dari alij.vj.menſes ⁊ ideo heſi⸗
tatur:quia illud in his que temporis curſu nõ immutantur: quia ſi⸗
ue deficit domus in iſto ſolo hoc anno ſiue alio ſemper remanet ea⸗
dem domus:ſecus in his que temporis curſu immutantur ⁊ peunt
l.ſi vſufructus mihi in biennium.ff.de vſufruct.leg.ſicut. ⁊ hoc offi⸗
cium:nam aliud eſt regimen anni vnius aliud alterius.fateor tamẽ
quod ſi annus trãſiſſet ad intereſſe tamen poteſt agi.vt dicta.l.ſi vſu
fructus.ad hoc.c.ſi.ſ.de iudi.Quando agitur pro iure non mere p⸗
ſonali:ſed ad rem competentem:⁊ tunc ſi tale eſt ius:ex quo detur ve
ra poſſeſſio in re vt eſt vſus vel vſufructus ⁊ ſic ſaltem pars dominij.

vt.l.vſufructus.ff.de vſufruc.Dic ſi agens eſt in poſſeſſione rei peti
te ⁊ iuris ⁊ conſequenter rei.vt.l.naturaliter.ff.de acquir.poſ.⁊ miſ
ſio in poſſeſſionem erit prout dicam.j.in ſeruitutibus mere realibꝰ
in quibus nõ datur poſſeſſio ad rem per eadem iura ad qđ.ff.de vſu
fruc.l.cuicunqꝫ.§.j.ſi non eſt in poſſeſſione rei:tunc ſicut in alijs rea
libus mittitur in poſ.rei petite ille qui agit confeſſoria:hoc eſt qui
aſſerit ſibi ius deberi.Ille vero qui agit negatoria mittitur in poſ
ſeſſionem illius naturalis que eſt apud eum qui dicit ſe vſufructua
rium:⁊ eo modo interponitur ſcđm decretũ ſicut quando dominus
agit rei ven.ſm Bar.Quandoqꝫ agitur pro iuribus ex quibus non
datur vera poſſeſſio rei:quia nõ ſunt nec dominium nec pars domi
nij.Dic ſi agitur pro iſtis iuribus perſonali ⁊ contra latitantem:et
olim ſiebat miſſio in omnibus bonis hodie pro menſura debiti de
clarati.l.fulcinius.§.celſus.ff.ex qui.cau.in poſ.ea.⁊ in.§.videamꝰ.
Si non latitat fit miſſio in poſ.iuris petiti.ſicut ſi ageretur perſona
li ad certam ſpeciem.vt dicto.§.celſus.⁊ dicto.§.videamus.Et no.
glo.in dicta.l.is cuius.ff.ſi ſerui.vend.hodie pro menſura debiti de
clarati.vt in.c.quoniam.§.in alijs.vt lit.non conte.Si agitur reali:
⁊ tunc ſi actor agit pro ſeruitute ⁊ intereſſe turbationis:⁊ fit miſſio
in poſ.iuris petiti.⁊ olim in omnibus bonis pro intereſſe hodie ꝑ
menſura debiti declarati.vt dicta.l.is cuius.ſcđm verã opi.Si agit̃
pro ſeruitute tantũ ⁊ ſi actor ſit in quaſi poſ.iuris petiti:⁊ erit ꝓmũ
decretum:qꝛ iudex iubebit cauere de non moleſtando:⁊ ſi dicis quõ
iubebit cauere ex quo eſt abſens ⁊ tales cautiones preſtantur a pre
ſentibus.vt.l.inter ſtip.ff.de ver.ob.dic qđ aggrauabitur per pigno
ra vel mulctam vel alio modo cogetur ſe repreſentare:⁊ ſi dicat̃ ſi hic
caueat de nõ moleſtando donec pro hoc probet de iure ſuo hoc de
cretum preiudicabit pluſq̃ in realibus vbi agitur de maiori preiudi
cio:quia demum poſt annum habet hoc grauamen.dicit Barto.qđ
tempore miſſionis iubebit vt caueat:ſed non coget euꝫ ad cauendũ
niſi poſt annum:vel iubebit vt caueat ſub hac exceptione vt ſi reus
venit.j.annum recuperet poſſeſſionem ſuam vt cautio euaneſcat.ff.
de dam.infec.l.pretor.§.j.vel cauebit de nõ moleſtando:⁊ nõ addet
illud donec probet de iure ſuo niſi poſt annum vel ſic intelligitur ꝑ
miſſio cautius eſt hoc exprimi ſi non erat in quaſi poſ.iuris petiti:⁊
tunc ſi ad conſtituendum actorem in quaſi poſſeſſione requiritur ali
qua edificatio vel demolitio in loco ſeruiente:⁊ mittitur in poſ.rei
que dicitur ſeruitutem debere.ff.de dam.infect.l.a quo fundum.Si
non requiritur demolitio vel opus fit miſſio in poſſ.iuris petiti iu
bendo eum cauere.vt dicta.l.ſi prius.Hec vera reo non latitante nã
ſi latitet poteſt fieri miſſio in omnibus bonis ſicut in alijs realibus:
vt.l.fulcinius.§.celſus.⁊.§.videamus.ff.ex quib.cau.in poſ.ea.ſm
Bart.Ex his patet quod in iſtis iuribus eccleſiaſticis:quia cum in
talibus cõmuniter non poſſit agi perſonali cum in talibus non ca
dat pactio vel obligatio perſonalis de illa non eſt tractandũ ſi agit̃
reali.Si actor eſt in poſſeſſione ⁊ agit ne turbetur fiet miſſio prout
habetur in dicta.l.ſi prius per cautionem de non moleſtando ⁊ pro
hibebitur per iudicem ne moleſtet donec ille probet de iure ſuo.Si
non ſit in quaſi poſ.iuris petiti:ſi ex iure habet aliquaꝫ adminiſtra
tionem totius rei vel bonorum vt quando petitur eccleſia vt totali
ter ſubiecta fiet miſſio in poſ.corporis rei petite vt eſt dictum quod
fiet pro aliquo operando circa rem.Si autem ſit aliud particulare
ius ſi exercitium illius iuris haberet aliqua ſigna in re:vt eſt in cano
nico ſtallus in choro:⁊ locus in caplo ſatis poſſet fieri miſſio in tali
bus.Si non habet alia ſigna tunc fiet miſſio in poſ.iuris:⁊ ſatis po
teſt dici quod de iure canonico non ſit neceſſarium ſcđm decretum:
ſed lapſus anni conſtituat verum poſſeſſorem:⁊ transferat onus ꝓ
bandi in aduerſariũ ⁊ vltra hoc iubebit iudex vt caueat ⁊ coget ipm
11 pignoribus ⁊c.vt no.in dicta.l.ſi prius.†Ex his deciditur an ⁊ quã
do reus poſtea veniens audiatur volens recuperare qđ amiſit dicit
Bar.qđ ſi miſſio eſt facta in perſonali ſemper auditur ante interpo
ſitionem ſecundi decreti.l.cum proponas.⁊ aut.ei qui.C.de bo.aut.
iudi.poſ.ff.de dam.infe.l.ſi finita.§.ſi poſtea.Si agebat reali ⁊ actor
erat in poſ.iuris petiti:⁊ reo non ſuccurritur niſi de proprietate:et
hoc ſecundũ Dy.Si nõ erat in quaſi poſſeſſione ⁊ ſi fuerit reus con
tumax poſt poſt lit.conte.vel quaſi non auditur niſi de proprietate.
C.vbi in rem act.l.ij.in ſi.§.vt lit.non conte.quoniam.§.ſi ſuper.§.e.
cauſam no.Si ante lit.conteſt.vel quaſi:tunc ante annum auditur
de poſſeſſione:poſtea vero ſolũ de proprietate.vt.l.ſi quis emptio
nis.§.ſi.C.de preſcrip.xxx.an.De iure tamen canonico non efficit̃
verus poſſeſſor niſi lapſu anni.hec omnia procedunt quando de ta
libus iuribꝰ agitur perſonali vel in rem.Quãdoqꝫ pro talibus agit̃
poſſeſſorio ⁊ dicit hic Innocẽ.quod in poſſeſſorio in rem ſcripto fit
miſſio ad inſtar realium in quo non eſt neceſſarium ſcđm decretum:
ſicut nec in reali:immo lapſu anni efficitur verus poſſeſſor quãdoqꝫ
agitur pro talibus iuribus interdicto vti poſſi.tunc dicit Innoc.qđ
non fiet miſſio:quia dicit ſe poſſidere:nec feretur diffinitiua quia ta
lis ſententia ferri non poteſt.lit.non conteſt.ſed ꝓcedetur ſcđm for
mam illius.l.ſi prius.qꝛ ſi precipietur reo ne moleſtet quouſqꝫ de iu
re ſuo probet.ad hoc de iti.actuqꝫ priua.l.j.ij.⁊.iij.⁊ hãc recitat ſpec.
in ver.ſed pone ago.j.alleg.⁊ fuit opi.Butri.⁊ dicit qđ forte compel
let eum ad cauendum.vt in dicta.l.ſi prius.Io.an.vt lit.nõ conteſt.
tue.dicit qđ nõ fiet miſſio:ſed excõmunicatur:⁊ remittit ad Spe.de
cõtu.§.ſequitur.ver.ſed pone.ago.ſpecu.in.§.ſed pone titius.dicit
qđ excõicabitur turbans:⁊ mulctabitur ſcđm ius ciuile.Itẽ poterit
actor extimare ſuum intereſſe ſecunduꝫ naturam interdicti vti poſ.
⁊ fiet miſſio in poſ.bonorum ad inſtar cuiuſlibet ꝑſonalis pro mẽſu
ra debiti declarati.Uel dic tertio qđ iudex ex officio prohibebit ne
moleſtetur.donec de iure ſuo probet:vt dixi in verſicu.aũt:ſed pone
ago dicit quod aſſignabit terminum iudex.j.queꝫ veniet reus vel a
moleſtatione ceſſet.de reſtitutio.ſpoliatorum.audita.de na.ex li.vẽ.c.
vnico.Bar.in dicta.l.ſi prius.dicit quod quãdoqꝫ agitur pro inter
eſſe turbationis:⁊ fiet miſſio ad inſtar perſonalium.Quandoqꝫ agi
tur ad reſtitutionẽ naturalis:per quam turbatur in ciuili ſcđm for
mam.l.clam.§.ſi.ff.de aquirẽ.poſ.⁊ qđ no.j.de prob.licet:⁊ adhuc fiet
miſſio ad inſtar realium in illa naturali.ſicut in interdicto recuperã
de.Quandoqꝫ agitur poſſeſſorio reſpectu turbationis ne turbetur:
⁊ procedit practica Innocẽ.per illam.l.ſi prius iuncto:⁊ dicit Spec.
vbi.§.⁊ addidi.§.ad Inno.transfertur ergo onus ꝓbationis de vno
in aliũ:de quo per Cy.in.l.j.C.vti poſſi.An aũt veniẽs infra annum
audietur:dicit Guil.in dicto verſi.quid ſi ago:qđ ſi fiat miſſio pro in
tereſſe audit̃ ſicut in alijs perſonalibꝰ:vt in.§.in alijs.Si fiat miſſio
in naturali ſecunduꝫ formã.§.clam poſſidere nihil dicit.Sed poteſt
dici qđ de iure canonico auditur.infra annũ:vt in reali:poſt annum
non niſi probet de iure ſuo agẽs.Si fiat miſſio vt caueat de nõ mole
ſtãdo ex quo poſſeſſor eſt:dicit aliquos dicere nõ audiri:qꝛ iam poſ
ſeſſor eſt:⁊ ex poſſeſſione ante releuatus erat ab onere probandi poſ
ſeſſor.Alij dicũt qđ reſtituet̃ ac ſi decretum latũ nõ eſſet:tene primũ
⁊ hoc etiã tenet Bar.in.d.l.ſi prius:qꝛ pro modico damno nõ dat̃ re
12 ſtitutio:⁊ qꝛ modo ſicut ante nõ releuat̃ ab onere probandi. ¶ †Ad
tertiũ qualiter ꝓcedat̃ ad miſ.in poſ.in iſtis ꝑſonalibꝰ actionibꝰ:qñ
res nõ inueniunt̃ fiet miſſio in poſ.nominũ ita qđ miſſus poſſit age
re:nec creditori denegabunt̃ actiões.ff.vt in poſ.le.l.ſi inutiles.Sed
ſi reus infra annũ vel ſcđm alios qñcũqꝫ veniẽs obtulerit ⁊ ꝓſtiterit
cautionẽ de ſtãdo iuri recuperabit collecta ab eo qui miſſus eſt.ff.de
col.bo.l.j.§.iubet.Hec vera qñ cõfitet̃ ſe debitorẽ debitor ſed ſi diffi
teatur.dicit Spe.in tit.de primo ⁊ ſcđo decre.§.reſtat.v.quid ſi agi
tur in.j.col.qꝛ tũc nõ fiet miſſio in omnibus:ſed dabit̃ curator bonis
qui exigat debita.ff.de cura.bon.da.l.ij.dicit tñ qđ ſi malitioſe ſe ne
gant debitores cõtumacis qđ fit miſſio cõtra eos in omnibꝰ.ff.ad.l.
13 cor.de fal.l.ij.⁊ hoc iudicis arbitrio relinquit̃.†Ex his deciditur an
ſi debitor cõtumax:contra quẽ faciẽda eſt miſſio:nõ habeat niſi nu
dam proprietatẽ:an in illa poſſit fieri miſſio.diſputauit Mar.fil.vt
ibi refert Io.an.in addi.Spec.⁊ tenuit qđ ſic ⁊ interponeretur pri
mum decretũ:⁊ poſtea ex ſcđo adiudicabitur ꝓprietas:⁊ queret̃ do
minium ſine poſſeſſione:alias nõ poſſet conſuli contra debitorem
qui non habet aliud quã illud nudum dñium.ff.de pigno.act.l.ſi cõ
uenerit.§.nuda.ad hoc quia ſine poſſeſſione transfertur dñium:qñ
inducitur in poſ.a non domino.vt.l.in fundo.de iur.do.non tamen
efficitur poſſeſſor per primũ decretum.Sed acquiritur ſolum pignꝰ
pretorium:⁊ paratur via:ſed poſtea ex dñio quęſito per ſcđm vendi
cat rem a tertio poſſeſſore ⁊ ſi compareat interim tertius poſſidens
per hoc nõ impeditur miſſio:ex quo determinatur ad ſolã ꝓprieta
tem:⁊ certum eſt eum eſſe ꝓprietarium:per hoc nõ ob.l.a diuo pio.
14 ad hoc alleg.ff.de pigno.ac.l.ſi cõuenerit.§.nuda. ¶ †Ad quartuꝫ
an pro re tẽporali agens mittatur in poſ.rei ſpiritualis vel econuer
ſo:dic qđ ſi agatur pro rebus tẽporalibus non eſt facienda miſſio in
ſpiritualibus:⁊ hoc qꝛ ſpiritualia extimationẽ non recipiũt.Ideo
in eis debitũ cõmenſurari nõ poteſt.ſcđo quia ſpũalia cũ temporali
bus permutari nõ poſſunt.de re.permu.ad queſtiones:ſi vero agat̃
perſonali actione pro ſpiritualibus:qꝛ forte permutate ſunt vel do
nate bene fit miſſio in alijs rebus temporalibus ⁊ forte etiam in ſpi
ritualibus maxime in illis quorũ preſtationes ſunt ſpũalibus anne
xe ſm Inno.Hoſti.videtur etiam ſi ſpũalia petantur in temporali
bus nõ fit miſſio nec econtra.arg.de reſti.ſpo.frequens.lib.vj.ad ſi.
de quo in Spe.de primo ⁊ ſcđo decre.§.reſtat.in ſi.ibi nil aliud facit
15 niſi recitare dictum Inno.dic vt ibi habes. ¶ †Uenio ad quintuꝫ
de forma primi ⁊ ſcđi decreti quo adverba.quidam dicunt forma eſt
decerno talem mittendũ in poſ.bonorum vel talis rei aduerſarij ſui
contumacia exigente.nõ placet hoc Inno.qꝛ per hanc formam po
tius videtur dari lex mittenti quã ferri ſententia cõtra aduerſariuꝫ
qꝛ idem eſt dicere decerno mittendũ q̃ dicere talis de iure mittẽdus
eſt.ſaluari põt hoc decretũ declarat hoc quo ad partem ⁊ quo ad nũ
tium qui actu mittere dꝫ.Ideo ſcđo alij dicunt qđ dꝫ interponi per
hec verba.mitto taleꝫ in poſ.talis rei cauſa cuſtodie.Hoc nõ placet
Inno.qꝛ iudex ſic dicendo falſum dicere videtur niſi corporaliter ⁊
actualiter mittat.Hoc ſaluari põt vt mittat quantũ eſt in ſe verba
le ſicut ⁊ valet inſtrumentum do ⁊ trado:licet actu nõ tradat:⁊ hec
verba habent vim licentie de mittendo.vt no.de reſti.ſpo.in literis.
ff.de acqui.poſ.l.predia.⁊.l.ij.C.de acquirẽ.poſ.Ideo tertio dicit ſic
dicendũ decerno vel conſtituo vel iubeo talem eſſe poſſeſſorem:vel
in poſſeſſiõe talis rei cauſa cuſtodie:⁊ volo qđ talis miniſter noſter
actualiter

actualiter cum ponat in poſ.corporalez quem miniſtrū dꝫ dare: vt
hoc adimpleat ⁊ ei referat.ff.de re.cor qui ſub tu.l.⁊ magis.§. neqꝫ
paſſum.de ver.ſig.in his.de re iudic.cū aliquibus. Sed ſi nō mittat
in poſ.nihilominus intelligit poſſidere:qꝺ dic vt no.ſ.ti.j.contin-
git.ſm Inno.vel quarto dicit ſic iubeo tali abſenti vel cōtumaci vel
pro cōtumace habito:vel cōdēno vt recipiat talem in poſ.talis rei:
cauſa cuſtodie hic ⁊ precedens placet Hoſti. ¶ Practica ſcdi decre
ti eſt.decerno ꝯſtituo vel iubeo te eſſe verū poſſeſſorē talis rei.⁊ talis
miſſus licet corporalem poſſeſſionē nō adipiſcatur:nihilominꝰ eſt
verus poſſeſſor:⁊ iura habere cenſetur iuſti ⁊ veri poſſeſſoris: ⁊ facit
fructus illius poſ.ſuos.ff.de acqui.re.do.l.bonefidei.⁊ preſcribit ac
ſi poſſideret:cum tamen alias ſine poſ.corporali preſcriptio nō ꝓce
dat.de preſcrip.cauſam ꝗ.ſm Innoc.⁊ qꝺ transferatur effectus illiꝰ
poſ.placet:ſed qꝺ ſine inductione transferatur poſſeſſio videt cōtra
c.cum aliquibus.j.de re iudi.⁊ contra id qꝺ no.ff.de pig.act.l. nō eſt
mirū. Illud tamen certum eſt qꝺ ſi reus noluerit obedire cōtra quē
eſt facta miſſio qꝺ manu militari poſſeſſio ſibi auferet: ⁊ miſſio cor-
poraliter ſibi aſſignanda.ff.de rei ven.l.qui reſtituere.ff. ne vis ſi.ei.
l.ſi quis miſſus.⁊ ſi de facto ꝓpter dolū vel cōtumaciā forte miſſus
nō poſſet cōſequi per ius ſupplet ꝑ factū ⁊ habet pro miſſo.vt not.
ſ.ti.j.cōtingit.⁊ ſic talis poſſeſſio etiā quo ad factū plus hꝫ iuris ꝙ
facti:de quo dic.vt de cōceſ.preben.cū noſtris.j.ſm Hoſti. Si vis te
dilatare:vide ad formā practicā in Spec.de primo ⁊ ſcdo decre. §.j.
16 in prin.poſt ſcdam formā. ¶ † Venio ad vltimum de remedijs eius
contra quē eſt facta miſſio dic qꝺ primū remediū eſt qꝺ.j. annū offe-
rat cautionē de iudicio ſiſti ⁊ recuperabit poſſeſſionē:⁊ opꝫ per lite
ram quod actualiter offerat nec ſufficit ꝙ voluntas ſteterit in fini-
bus voluntatis aut ergo affuit voluntas ⁊ factum: q: obtulit in fa-
cto ⁊ per eum nō ſtetit ⁊ habet pro preſtita ſiue preſtiterit per partē
cui offertur ſi per iudices.j.c.pri.dicit tamen ſi nō pōt habere iudi-
cem offerre corā publicis perſonis ⁊ preſtare.ar.eius.ſ.de offi. dele.
paſtoralis.hoc voluit glo.ij.in princ.de alijs ꝓcedentibus nō curo:
17 q: vel literales vel cū tex.expedite. † Quīqꝫ affuit voluntas ſed nō fa
ctum:q: nō potuit offerre debēs ex paupertate: ⁊ ſufficit qꝺ preſtet
quam pōt.ſ.iuratoriā cautionē.de do.poſt diuor. preſ. per noſtras.
cum ſi.debebit etiā ſm Io.an.obligare rem quā recuperat. Itē pōt
ſe obligare ad penā vel pecuniariā.de preſump.literis.vel priuatio-
nis beneficij.de accuſ.dilecti. Quīqꝫ affuit voluntas preſtādi ad actū
nō deducta:nec fuit impeditus ꝓpter cauſam fortune ob factū iudi
cis vel partis:⁊ tunc videtur qꝺ hoc ſufficiat:q: in multis voluntas
habetur pro facto.xxxij.q.ij.neqꝫ.⁊ c.viderit. In cōtra.eſt litera hic.
⁊ cōcordantie in quibus voluntas nō habetur ꝓ facto. Glo.hic alle.
ꝓ ⁊ cōtra glo.ſoluit ſi lex ponderat factuz voluntas nō habetur ꝓ
facto. Si nō ponderat factum tunc in bonis voluntas habetur pro
facto in malis ſi deuentū eſt ad actū volūtas habetur pro facto. Si
nō eſt deducta ad actum voluntas nō habetur pro facto.l. cogitatio
nis.C.de peñ. Io.an.tangit ⁊ remittit.de peni.di.j.ſi quis nō dicam
per Hoſti.in ſum.de peni.§.que ⁊ in quibus ſub.§.illud ple.per Ar
chi.xxvij.q.j.§.ſi ergo.de hoc per Cy.in.l.ſi quis nō dicam.C.de epi.
⁊ cle.per Bar.in.l.j.ff.de extraor.cri.dic ſi queritur an voluntas ha-
beatur pro facto quo ad eum in benefactis vel malefactis dicam pri
mo in benefactis. Et ſi queritur an habeatur pro facto in beneficijs
quo ad deum pono pro regula. In benefactis ⁊ in bonis voluntas
non habetur pro facto nec quo ad deū nec quo ad eccleſiam. Hec re-
gula ꝓcedit in facto de preterito vt ſi voluiſſem iuiſſe ad ſanctū Ia-
cobum hoc nō habetur pro facto.de pe diſt.j.iuxta prin.⁊ c.magna
pietas.⁊ qꝺ ibi not. Idem ſi in faciendo de futuro nam ꝓpoſui ali-
quando me iturum ad ſanctum Iacobū hoc nō habetur pro facto
etiam quo ad deū:vt in iuribus predictis. Idem ſi de preſenti lꝫ ha-
beam in corde dare eleemoſinā hoc non habetur pro facto ſi habeo
voluntatem accipiendi penitentiā hoc nō habetur pro facto. Ideꝫ
ſi habeo voluntatem reſtituendi.lxxxvj.di.non ſatis.⁊ eſt glo.in.d.
c.magna pietas.xiiij.q.v.ſi res.de vſuris.cum tu. Fallit quando vo-
luntas adeſt firma:ſed deficit poteſtas implendi:quia tunc ſit pro re
gula quo ad deū voluntas habetur pro facto:vt q: habeo volunta-
tem accipiendi penitentiā ⁊ cōtrito corde:ſed nō habeo a quo vel re
ſtituēdi vſuras:⁊ nō habeo vnde. vel faciendi eleemoſynam ⁊ nō ha
beo. Unde ⁊ talis voluntas cū charitate habetur pro opere. ad hoc
de pe.diſt.j.in princ.vſqꝫ ad.l.ſi quis nō dicam.xlvij.di.quo ad nos.
xxij.q.ij.faciat.cum ſi.de bap.debitum.xxiij.q.j. caue. Hoc verum ſi
in illa bona volūtate deceſſerit:alias ſi vixerit ⁊ facere potuit: ⁊ nō
fecerit parum ꝓderit ſua bona voluntas. Item hoc verū quo ad pe
nam eternam. Quo ad penam aūt tēporalem peccati illa voluntas
nō habetur pro facto:q: ſufficit ſola ꝯtritio:ſed pena tēporalis eget
exteriori ſatiſfactione:⁊ ſi in hac vita cōpleta nō eſt cōpletur in pur
gatorio.xxiij.q.v.quid ergo.no.de rap.ſuper eo.tanta tamē pōt eſſe
cordis cōtritio ſm Archi.qꝺ abſqꝫ ſatiſfactione extrinſeca in hoc ſe
culo ⁊ abſqꝫ liberalitate prelati euitabit penam purgatorij: ⁊ habe-
bit eternam vitam quod ſatis credibile videtur ꝓpter maximā mi-
ſericordiam ſaluatoris:ſicut cōtingit in latrone.de cōdi.i.impoteñ.
et diſt.iiij.baptiſmum.xxvj.q.vj.is qui.⁊ hoc tenent theologi. Ad-

uertendum tamen qꝺ vbi dixi voluntatem haberi ꝓ facto: nō tamē
ſemper voluntas eſt illius effectus cuius eſt voluntas cū facto. Exē
plum patet primo in baptiſmo plus enim valet baptiſmus ꝙ cor-
dis cōtritio.de pe.di.iij.ſine pena. Item.ij.patet exemplū in eucha-
riſtia in qua delentur venialia que ſola voluntate nō delerent. Iteꝫ
in cōfeſſione vbi datur erubeſcentia que nō adeſt in ſola cordis con
tritione que prodeſt ad remiſſionem intenſiorem peccatorū. Item
in voto cōfitendi quia nō ita abſoluitur a deo ſicut a ꝓprio ſacerdo
te. Item in voto virginitatis ad aureolas.vt hic no.j.c. magna pie
tas.de pe.diſt.ij.in glo. Si querimus an voluntas habeatur ꝓ facto
quo ad eccleſiam vbi nō potuit quis voluntatem implere dicit Ar-
chi.qꝺ regula eſt qꝺ nō:ſiue voluntas ꝓceſſerit ad actum exteriorē:
ſiue nō:nam ſi excōmunicatus voluerit reconciliari ⁊ nō ſteterit per
eum nō habetur pro recōciliato.de ſent.excō.a nobis.eo.tit. ſacris.
de rap.c.ij. Si querimus an voluntas habeatur ꝓ facto quo ad actꝰ
hominum dicit idem:quia nō habetur ꝓ facto vt hic ꝓcedit regula:
⁊ maxime quando nō eſt deducta ad actum:quia non voluerit vel ſi
eſt deducta ad actum nō perfecit:quia nō voluit vt patet de offic.or.
paſtoralis.ad ſi.C.de vſuris.l.accepta. Fallit quando per me nō ſtat
ſed per iudicez.de rap.interpoſita.nō tamen habet omnem effectū
ac ſi eſſet actualiter factum.vt no.j.de teſt.ex parte.adde niſi ius diſ
ponat de alio remedio :quia tunc non habetur ꝓ facto niſi ſeruetur
diſpoſitum a iure.C.de an.excep.l.vt perfectius.⁊ de offi.ord.paſto
ralis.§.ſi.xvj.q.iij.§.pōt.de appel.ſi iuſtus. Fallit.ij.quando nō ſtat
per me:ſed propter mei impotentiam.exemplū in gl. ſe. ſufficit ta
men offerre iuratoriam quam poteſt.ad hoc in aut.vt exact. inſtru.
do.§.illud.col.vij.extra de ſolu.odoardus.non tamen omnino quo
ad omnem effectuz habetur pro facto vt in dictis iuribus de vſufru
ctuario aūt impedito per impotentiam preſtare cautionez quid te-
nendum.de pigno.c.ſi. Fallit quando ſtat per caſum fortuitū: quia
habetur pro facto nam ſi promiſi ſiſtere in iudicio : ⁊ caſu impedior
quo minus ſiſtam habetur pro facto quo ad penam dum appareat
quod illud facere voluerim.ff.ſi quis cau.l.ij.ff.ad.l.rhodi. de iact.l.
vltima.cum ſi. Fallit generaliter niſi lex aliter prouideat facto non
impleto. ¶ Venio ad ſcdm an in malefactis voluntas habeatur ꝓ
facto prolixe vltra medium ꝓſequitur Archi. in dicto.§. proſequor
duos caſus. Primus an quo ad deum voluntas habeatur ꝓ facto.
Secundo an quo ad eccleſiam voluntas habeatur pro facto quo ad
primum facias regulam qꝺ voluntas nō habeatur regulariter pro
facto.vt.l.cogitationis.C.de peñ. Fallit quo ad deum:quia ſola co-
gitatio mali habetur pro facto quo ad veniale punitur quo ad deū
etiam ſi non procedat ad actum.xxvij.di.c.ij. In glo.arg.quod etiā
ſi nulla cogitatione delectetur ⁊ perſeueret delectando illud venia-
le efficitur mortale dum placet.xxv.diſt.nunc autem.⁊ qꝺ ibi no. ad
hoc glo.de pe.diſt.j.cogitationes.in gloſ.que incipit ab homine.et
c.diſt. omnes. ad hoc.xxvij.q.ij.ſicut femina.facilius tamen abolet
quam peccatum deductuz ad actum:quia ſola contritione tollitur.
Eſt tamen differentia an venerit in voluntate cum delectatione:et
licet ſit mortale ſola voluntate deletur.an tranſiuerit in conſenſum:
⁊ non deletur ſola voluntate:de pe.di.j.§. Itē ſicut autoritas in glo.
que incipit tantum vel non facit. ⁊c. Sic dicimus ſymoniacum mē-
talem propter intentionem:vt de ſymo.c.vlti.in ſi.⁊ not.eo. ti.cōſu-
lere.j.q.j.ſtudet:⁊ de vſurario mētali.de vſu.conſuluit. xiiij.q.iij.c.ij.
⁊.q.iiij.ſi quis clericus:quo caſu ſufficit ſola penitētia. Fatetur tamē
Archi.qꝺ licet delectatio cum conſenſu perficiat mortale peccatum
ad quod.vj.diſ.penſandū:plus tamen peccat ille qui conſenſum illū
producit ad actū:q: ille opus adijcit iniquitati:vt not.de peni.diſt.
j.c.ſi cuiqꝫ in gl.que incipit.ſ.⁊c. Si querit an quo ad eccleſiam ⁊ ius
fori voluntas habeatur pro facto regula eſt adhuc:qꝺ non punitur
maxime ſi ſtetit in finibus cogitationis:vt.l.cogitationis. C.de pe.
Fallit in crimine leſe maieſtatis. Idem ſi non ſtetit in finibus cogi-
tationis:⁊ deducta eſt ad actum aliqualem:ſi non perfecit:q: nō vo-
luit:vt.l.qui falſam.ff.de fal.no.glo.de fo.compe.ſi diligenti.xi.q.j.
inolita:⁊.c.placuit:ſecus ſi non perfecit:q: non potuit:vt in legibus
canonizatis.de peni.diſ.j.ſi quis non dicam cum legibus ſeq. Fallit
in penis a lege imponendis:vel que a legibus imponuntur ipſo iu-
re q: in illis voluntas eſt deficiens ex non poſſe:⁊ ad actum reducta
habetur pro facto:vt patet in volēte percutere clericum:qui ex hoc
non incurrit excōicationem:vt no. Ioā.de pe.di.j.ſi quis pulſatus:
et in irregularitate:nam volens cōmittere homicidium:non incur-
rit irregularitatem:ſi non actu committat:qꝺ eſt verum quando vo-
luntas non eſt deducta ad actum facti:licet in iure deficiat:de biga.
c.nuper.hec ſunt ſubſtantialia verba Archi. Concludendo hanc ma
teriam quo ad forum penitentialem qꝺ in voluntate eſt dare volun-
tatem pulſari. Secundo eſt dare voluntatem perfici:quo ad delibe-
rationem conſenſus:ad actum electiuaz:eſt dare voluntatē ad actū
exteriorem aliquam deductam:ſed non perfectam:prima voluntas
imperfecta nullo caſu punitur.ſecunda etiaz regulariter non punit
vt.l.cogitationis. Fallit in crimine leſe maieſtatis.vt.l. quiſquis ad
l.iul.maie. Tertio caſu ⁊ in tertia voluntate regula procedit qꝺ non
attenditur voluntas pro facto in actionibus ciuilibus.ff. de furt.l.

vulgaris.§.furti.Fallit vbi delictũ eſt de facile tranſibile ad exẽpluꝫ.
vt in corruptione ſerui.l.ſi quis ſeruo.de ſerui.C.l.j.§.perſuaderi.ff
de ſeruo cor.Fallit etiam quando lex pro delicto ponderat ſolum vo
luntatem ad actum deductam:vt perſuadere ſeruo de fuga.vt dicto
§.perſuaderi.In penis autem criminalibus:ꝛ tunc ſi pena imponi-
tur ipſo iure:a iure:ꝛ tunc ſi lex imperfectione delicti ponderat ſolũ
conatum deducẽdi ad actuꝫ:ille punitur.ad hoc.de ſolu.quorũdam:
ꝛ qđ ibi not.l.j.§.remouet.ff.de poſtu.Si põderat actum cõſumma-
tum nõ ſufficit affectus etiã ad actum.vt dixi.ſ.Archi.ad hoc.l.j.§.
qui operas.ff.de his qui no.infa.Et ſunt verba Cy.in.d.l.ſi quis nõ
dicam.ꝛ Archi.ſ.in penis ab homine imponẽdis:ꝛ tunc ſi deuenit
ad actum de remoto:vt qꝛ iuit cũ gladio euaginato per villã:ꝛ non
punitur de principali delicto homicidij:lꝫ cogitauerit homicidiũ
lꝫ de hoc preparatorie puniat̃ ſi tranſiuit in delictũ vel factuꝫ puni-
bile.ad hoc.l.cogitationis.ſi pceſſit ad actum ꝓximũ ꝛ ſi pceſſit ad
actum verbi:vbi factum exigit̃ nõ punitur ꝑ cõſummato.l.j.in ſi.ff.
de extraor.cri.Si pceſſit ad actum facti ꝓximum vt qꝛ cepit gladiũ
ꝛ poſuit manũ ad pectus ꝛ ſi nõ cõſummauit:qꝛ nõ voluit nõ punit̃.
l.qui falſam.ff.de fal.Si nõ perfecit qꝛ nõ potuit ſi in potentia fuit
iuris:ꝛ nõ punitur ac ſi delictũ eſſet cõſummatũ.ff.de fur.inter oẽs.
§.pe.ſm Ja.de are.ſi nõ perfecit impeditus impedimento facti.l.ſi
quis nõ dicam.ꝛ.ſi quis cultello.ff.ad.l.cor.de ſic.lꝫ quidã dicunt ꝙ
punitur ſed mitius per.l.j.de extraor.cri.qđ equius videt̃ Cy.Bar.
18 ponit ſed modicum in.d.l.j.de extraor.cri. ¶ †Quero cui dꝫ preſta
ri.glo.dicit qđ partim eſt preſtanda ſi nõ põt inueniri preſtatur iu-
dici etiã parte abſente.de offi.ordi.paſtoralis.in ſi. Si neutra inue-
nitur preſtat̃ alicui honeſte pſone vicine ſi nõ ſit qui recipiat ex quo
fecit qđ potuit nõ currit ei tẽpus vt ſibi imputet̃.ff.de leg.j.l.ſi fun-
dum.§.ſi titio.alias eſt.l.ante pe.j.c.j.ꝛ.j.de app.ex rõne.xxij.q.ij.fa-
ciat.Inquantũ dixi affectũ puniri qñ eſt deuentũ ad actuꝫ facti da-
to qđ nõ ſit ſecutus effectus etiã vbi lex ponderat factum hoc tẽpe-
ra verum in pena legis cõis nam ſi pena eſt ſtatuti ꝛ ponderat factũ
nunq̃ ſufficit affectus.vt no.Bart.in.l.j.§.diuus.ff.ad.l.cor.de ſic.
dat ſimile in.l.acquil.qꝛ ſi dicit.Si quis occiderit non occidens:ſed
mortis caſum alias prebens nõ punit̃ directa.l.acquil.l.item ſi ob-
ſtetrix.ff.ad.l.acquil.qđ no.annis aũt deprehendit̃ in occidendo ex
qualitate pcuſſionis.C.e.l.j.ꝛ.l.iij.Primo ꝓpoſitum inſpicit̃.ſ.an
ſiat ex ꝓpoſito vel in rixa.Scđo inſpicit̃ cũ quo percuſſit an cũ gla-
dio an cũ baculo vel lancea:ꝛ ſi cum lancea an cum ferro vel haſta an
in capite aut alia corporis parte.vt no.gl.in.d.l.j.§.diuus.ꝛ.c.ſigni
19 ficaſti.de homi. ¶ †Ad vltimum an in realibus iuribus ſit neceſſa-
rium ſcđm decretũ.glo.vltima dicit aliquos dicere qđ ſic per hãc de-
cre.Sed dicit glo.qđ hoc nõ fuit ſcđm decretũ:ſed quedã declaratio
qꝛ inter partes dubitabat̃ an cautio fuiſſet preſtita vel nõ:ꝛ an lapſu
anni:qꝛ nõ erat preſtita:lꝫ preſtare voluiſſet eſſet verus poſſeſſor ef-
fectus ꝛ hoc declarat cõtrariũ:ꝛ hoc ꝓbat hec decre.hoc idem tenet
hic Inno.ꝛ dicit qđ intellectus glo.eſt verior ꝛ planior.dicit tñ In-
no.qđ vbi ſcđꝫ decretũ interponit̃ pars eſt citanda nec mirũ:qꝛ pars
cõtra quã petitur poſſet habere aliquas cauſas vel allegationes ꝓ-
pter quas nõ eſſet pcedendũ ad miſſionẽ vel ſcđm decretuꝫ:ꝛ iudex
dꝫ cuncta rimari.xxx.q.v.iudicantẽ.ꝛ nõ dꝫ ferre ſententiã cõtra nõ
cõfeſſum vel cõuictũ.ij.q.j.vos in q̃ꝙ.de cõſti.eccleſia.de cã poſ.c.j.
de ma.ꝛ obe.inter quatuor.qđ no.Idẽ in miſſione ex primo.vt not.
j.de ꝓba.qñ cõtra falſam.ꝛ in Spec.de primo ꝛ.ij.decre.§.iam de ef
fectu.ver.quid ſi iudex.vbi dicit Specu.qđ de facto põt ipſum ꝓhi-
bere ne intret poſſeſſionẽ ex quo decretũ eſt nullũ:ꝛ met iudex debet
illud reuocare ſicut de facto tulit.ff.de re iud.l.qđ iuſſit.de app.cum
ceſſante.dicit tñ Bar.qđ ſufficit prima citatio ſi ſit peremptoria:qꝛ
in ea videt̃ ineſſe quedã tacita cõminatio de vlterius nõ citando ad
penam contumacie vel mulcte:vt dicit in.l.ſi finita.§.iul.ver.quero
vtrum poſtq̃.ſm Bart.ff.de dam.infec.An aũt ſcđm decretum de-
beat ꝓferri in ſcriptis ſicut ſententia diffinitiua vide qđ no.in ſpec.
de primo ꝛ.ij.decre.§.j.in ſi.iiij.col.ꝛ hec pro modo ſufficiant.

1 ☞ Poſſeſſor verus nõ efficitur actor per lapſum anni ſi nõ ſtetit per reum quominus caueat.j.annum.
2 Ad miſſionem proceditur vbi etiam agitur de cauſa eccleſie ratione proprietatis.
3 Cautio habetur pro preſtita vbi non ſtat per offerentem cautionẽ ſed per iudicem.
Fallit quando iudex nõ habet ſolus iuriſditionem quia tunc requiritur culpa coniudicis.nu.5.
4 Poſſeſſor ſtatim efficit̃ miſſus in poſſeſſionẽ rei realis ꝛ qñ ꝓ iure incorporali ad totã rem determinato ſit miſſio in corpore rei.
6 Tutor ꝛ cõtutor habent vterq̃ ſolidam ꝑtãtem vt poſſit vnus ſine alio ne vtilitas perſone cui ſint dati impediatur.
7 Cautionem preſtans nõ idoneã videtur non cauere.

1 Cum ſicut. ¶ †Si nõ ſtetit per reũ quo vnus
caueat.j.annum actor per lapſum
anni non efficitur verus poſſeſſor.In prima facti narra-
2 tio.In ſecũda cauſe cõmiſſio.ibi diſcretioni. ¶ †Not.j.
quod vbi agitur eccl'ia ratione ꝓprietatis pceditur ad miſſionem
3 ¶ †No.ij.qđ vbi non ſtat per offerentem cautionem:ſed per iudicẽ
cautio habetur pro preſtita:quo ad impediendũ tranſcurſum anni:
4 ex quo querat̃ poſſeſſio. ¶ †Not.iij.ar.pro opi.qđ miſſus in poſ.in
reali ſtatim efficiatur verus poſſeſſor. Et no.qđ pro iure in corpali
determinato ad totaꝫ rem ſit miſſio in corpore rei de quo.ſ.c.ꝑmo.
5 ¶ †Opp.qđ potuerit recipere:ꝛ ſic poſſit imputari quare nõ preſti
ſtit:qꝛ ex quo ius erat tempore periturũ:videtur per illũ hoc potuiſ
ſe agi vbi alias nõ potuiſſet.vt.ſ.de iudi.c.ſi.ff.de fer.l.j.glo.dicit ꝙ
iudex ſolus hoc recipere nõ potuit vt iudex:qꝛ ſolus nõ habebat iu
riſditionem.de offi.deleg.cauſam matrimonij.ſed bene potuit reci-
6 pere vt honeſta perſona. ¶ †Non ob.l.tutor.§.j.qꝛ illa loquit̃ in tu-
toribus quoꝝ quilibet hꝫ ſolidã poteſtatẽ ꝛ exercitiũ adminiſtran-
di.ff.de admi.tu.l.inter tutores.ne vtilitas perſone cui dati ſunt tu
tores impediatur.ff.de tu.ꝛ ra.diſ.l.j.§.nunc tractemus.Si ſunt de-
legati ſimpliciter dati vnus nõ hꝫ poteſtatem ſine alio.vt in iurib⁹
alleg.in glo.Ad hoc de offi.deleg.prudentiã.in princi. ¶ †Vltima
glo.ſignat cõtra.d.c.precedenti.ꝛ bene ſoluit dic vt in ea:qꝛ eſt clara
vnde ibi nõ obtulit:vel ſi obtulit noluit idonee cauere hic ſic:vnde ſi
non ſtat ꝛc.ad hoc de reg.iur.imputari.lib.vj.ꝛc. Anto.

1 ☞ Poſſeſſionem repetens paſſus miſſionem ſi allegat ſe contumacem non fuiſſe reſtituitur in ſtatum priſtinum cautione preſtita ꝛ de dilata condẽnatione expenſarum quam euitat ſi poſtea quam conſtiterit eum nõ fuiſſe contumacem.
2 Layco cõuento per clericum coram iudice eccleſiaſtico dꝫ cauſa tractari quo ad deciſoria ſcđm cõſuetudinem loci:ꝛ nõ ſcđm ius canonicum ꝛ qñ hoc intelligatur.
3 Clauſula mando vt cauſam ſcđm iubet conſuetudinẽ decidas quomodo intelligatur.
4 In poſſeſſionem cauſa debiti non ſoluti miſſo creditore per iudicẽ in bonis rei captis an poſſit iudex dilatare terminũ reo ad recuperandam rem poſſeſſam.
5 Expenſas factas cauſa miſſionis qñ poteſt miſſus petere a reo tẽpore quo poſſeſſio recuperatur.
6 Delegatus inferioris ordinarij actualiter mittit in poſſeſſionem ꝛ poteſt actualiter que ſunt mixti imperij etiam ex ſimplici delegatione.numero.11.
7 Ab appellatione quomodo videtur quis recedere per actum conſonantem ſententie.nu.17.
8 Conſuetudinem allegans contra ius fore laudabilem arctat̃ ꝓbare.
9 Appellationis iudex etiã appellatione nõ iuſtificata in principali ſuper attentatis iniuſte acceſſorie decernit ꝛ retractat quotiẽs reperit attemptatum iniuſte in ſe determinatum.
10 Appellari quomodo ꝛ quando liceat a delegato principis obmiſſo medio.
11 In poſſeſſionem quomodo mittere poteſt delegatur inferioris ordinarij.
12 Laycus poteſt conuenire coram iudice eccleſiaſtico quãdo locus eſt de temporali iuriſditione cuius ipſe eccleſiaſticus eſt iudex.
13 Cauere qñ debeat poſſeſſionẽ recuperare intẽdens etiã miſſione iniuſta appellatione etiã legitime interpoſita.
14 Poſſeſſor verus quando non efficitur quis per anni lapſum maxime cautione preſtita.
15 Contumax debet expenſas ꝛ cautionem offerre conſtat de cõtumacia anteq̃ audiatur.
16 Expenſe quo tempore taxata debeant vbi per ſentẽtiam quis in expenſis condemnatur.
18 Delegatus qui poteſt de appellationibus ad papã interpoſitis cognoſcere de quibus cognoſcit.nu.20.
19 Iudex vbi vt ad quem põt adiri ꝛ vt iudex a quo in dubio per appellationem adiri videtur vt iudex ad quem.
20 Appellationi videtur quis renuntiare per aditionẽ iudicis a quo.
21 Appellationem nõ proſequere debito tẽpore per negligentiã ꝙ excõmunicatio poſtea lata nõ ꝯualeſcat ſed tunc poſſit denuntiari vt q̃ vitari debeat donec de ſententie nullitate decuerit appellatiõis habet etiam locum in alijs ſententijs a ſententijs cẽſure.nu.ſeq.
22 Appellatione deſerta tacite vel expreſſe an poſſint attemptata reparari durantibus fatalibus ꝓpter attempta ſiue ſit appellatio fruſtratoria aut legitima.
23 Contumax anteq̃ audiatur non ſolum tenetur ad expenſas factas in lite ſed etiam circa rem ꝛ nõ tantum de neceſſarijs ſed etiã vtilib⁹ ꝛ his quas credit vtiles quando agitur de miſſione in poſſeſſionẽ.

1 Cum veniſſent. ¶ †Si reus cõtra quẽ fa-
cta eſt miſſio docet ſe con
tumacem fuiſſe nõ condẽnabitur ad expenſas. Sũt due
partes.Primo ponit factũ corã papa narratum querele
vel appellationis remedia.Scđa dat iudices ſecũda ibi nos igitur.
2 ¶ †No.j.cauſam cõtra laicũ ad petitionẽ clerici:etiã inquantũ agi
tatur corã iudice eccl'iaſtico tractari quo ad deciſoria ſcđm cõſuetu-
dinẽ loci

dinem loci:ꝛ nõ ſcðm ius canonicũ:ꝛ qualiter intelligatur plene de
3 claraui de foro cõpe. qđ clericis. dic vt ibi. ¶ †No. ij. intellectũ huiꝰ
mandati. mando vt cauſam decidas ſcðm ius ꝛ bonã conſuetudinẽ
q: inquantũ cõſuetudo cõcurrit cũ iure intelligiꝭ vt ꝛ ſcðm ius pro‑
nuntiet. Inquantũ diſcrepat,a conſuetudine ius ꝓnuntiandũ eſt
ſcðm conſuetudinẽ ꝛ nõ ſcðm ius. ¶ No. iij. hic ar. qđ a ſola volũta‑
te male ꝓcedendi põt appellari:ſed hoc nõ eſt verũ:ſubaudiendum
4 eſt ergo qđ ꝓcedere volebant ꝛ ꝓceſſerunt. ¶ †No. iiij. ar. qđ iudex
mittendo põt reo dilatare terminũ iuris ad recuperandã poſ. dicit
Hoſt. qđ nõ putat hoc arbitrariũ:ꝛ forte habebat hoc cõſuetudo lo
ci de in integ. reſti. cõſtitutus. Et no. hoc apertũ pro eo qđ tetigi de
5 dolo finẽ. †qđ iudex mittẽs in poſ. põt ꝯdẽnare in expenſis:ꝛ illas
taxare:nõ vt ſtatim fiat exactio:ſed tempore quo poſſeſſio recupera
6 bitur:ꝛ taxare expenſare factas in iudicio. ¶ †No. v. hic apertũ qđ
delegatus inferioris ordinarij mittit actualiter in poſ. ꝛ ſic põt que
7 ſunt mixti imperij:etiã ex ſimplici delegatione. ¶ †Not. vj. qđ per
actum conſonantẽ ſententie quis videtur recedere ab appellatione
inquantũ actus cõſonat ſententie nõ inquantũ diſſonat a ſnia:ꝛ ſic
lꝫ per litigiũ corã iudice a quo vel inferiore quis videaꝭ ab appella
tione recedere. Si tñ aliud extraiudicialiter ꝛ nõ contentioſe coram
eo gerit:inquantũ illud conſonat ſnie recedi videꝭ ab appellatione:
8 inquantũ diſſonat nõ videꝭ recedere ab appellatione. ¶ †Not. vij.
qđ dicens cõſuetudinẽ cõtra ius fore laudabilẽ aggrauaꝭ onere ꝓ‑
bandi:q: eo qđ eſt cõtra ius preſumiꝭ irrationabilis niſi aliter rõna
9 bilis ꝓbetur qđ eſt vt no. de cõſue. c. fi. ¶ †No. viij. qđ iudex appel‑
lationis etiã nõ iuſtificata appellatione in principali ſuper attẽta‑
tis iniuſte acceſſorie decernit:ꝛ retractat quotiẽs reperit attentatũ
10 iniuſte in ſe determinatũ. ¶ †Opp. primo. qđ ad papã nõ appelleꝭ
de delegato obmiſſo medio. de offi. deleg. ſuper qõnum. So. hic to‑
ta cauſa fuit delegata:ꝛ ſic delegans in ea nõ facit mediũ:vt. d. c. ſup
qõnum. ſecus ſi delegaret partem tantũ. vt ibi. Hec nõ eſt bona:q: le
gatus vt ordinarius facit mediũ ideo dicit ſcðo qđ obmiſſo medio
ordinario vt eſt legatus bene appellaꝭ ad papã:lꝫ nõ obmiſſo dele‑
gato. ſm Uin. Et ratio poniꝭ in. d. c. ſuper queſtionum. Uel tertio
ſm Hoſti. hic delegatus erat remotus ꝛ ſic nõ facit mediũ:q: cum eo
dignitas creatur ꝛ extinguiꝭ ſicut in ſi. de prebend. dilecto. Iudices
tamen ante receſſum ipſius ceperãt ꝓcedere:alias reuocata eſſet po
11 teſtas. de offi. leg. c. fi. ¶ †Opp. ꝙ delegatus inferioris iudicis nõ
mittat in poſ. ff. de iur. om. iudi. l. iubere. ff. ad mu. l. ea que. Solu. di
cunt aliqui qđ de iure ciuili nõ mittit ſic de iure canonico vt hic. ad
primũ. ff. de offi. ꝓconſu. l. nec quidꝙ. §. vbi decretũ. Alij dicunt in‑
feriores iudices hoc interponere poſſe. ff. de dam. infe. l. iiij. §. duas.
Hoſti. remittit ad ſum. de offi. dele. §. que delegari. ver. delegaꝭ ali
12 quãdo ꝛ ſe. facit qđ no. ꝫ. ti. j. cõtingit ſup prin. vltime glo. ¶ †Op.
ꝙ nõ potuerit hic corã legato cõueniri cũ eſſet laicus. de iud. nouit.
So. dic qđ locus erat de tẽporali iuriſditione eccleſie per que appa
ret legatũ recipere iuriſditionẽ eccleſiaſticã in locis eccľie ſubiectis
ꝛ ſue legationis nõ ſolũ quo ad clericos:ſed etiã quo ad laicos tẽpo
rali iuriſditione in locis legationis ſubiectis ſm Goff. No tñ ſucce
dit in terris imperij:etiã vacante imperio vt poſſit cognoſcere con
tra laicos. vt no. Guil. in Spec. de leg. §. nunc oſtendendũ. ver. xix. ꝛ
ſcðm hunc intellectũ videꝭ hic caſus qđ in terris eccleſie iudiceꝭ lai
ci ſcðm cõſuetudines ꝛ ſtatuta ſua:ꝛ nõ ſcðm cõſuetudines eccľie cõ
tra de ap. ſi duobus. §. j. ſed dic qđ hec ſtatuta erant ab eccleſia ꝛ con
ſuetudines approbate:alias nõ ꝓcederet vt no. ꝫ. de fo. cõpe. qđ cle‑
ricis. ¶ Uenio ad declarationeꝫ mandati ꝛ ſi recte ponderet papa
tria mandat. Unũ pendente iuſtificatione appellationis. Scðm ea
iuſtificata. Tertiũ ea nõ iuſtificata. Primũ eſt qđ pendente iuſti‑
ficatione appellatiõis caueat de iudicio ſiſti ꝛ ſtatim recuperabit poſ
13 ſeſſionem. ¶ †Op. cõtra hanc partẽ qđ nõ arcetur ad cauendũ:q:
ex quo appellatio erat legitime interpoſita nõ dꝫ cauere cuꝫ miſſio
fuerit nulla. dic ſm Inno. ſi is cõtra quẽ eſt facta miſſio vult recupe
rare poſſeſſionẽ demũ iuſtificata ap. nõ arctaꝭ ad cauẽdũ. Sꝫ ſi vult
temperare poſſeſſionẽ pendẽte iuſtificatione appellationis anteꝗ̃
ſit iuſtificata tũc arctaꝭ ad cauendũ:q: anteꝗ̃ appareat appellatio
nem legitime ex cã legitima interpoſitam attentata non ſunt retra
ctanda. de ap. nõ ſolũ. lib. vj. No ob. qđ ꝗ̃ꝗ̃ iniuſta ſit miſſio recupe
rans poſſeſſionẽ debeat cauere. vt no. in. c. ſe. q: illud verũ eſt qñ iu‑
ſta ꝓpter caſum circũſcripta culpa iudicis:vt q: ignorante iudice,eſt
captus:ꝛ a latrunculis pons fractus eſt vel aliquid tale: q: ad vali‑
ditatem miſſionis ſufficit eũ nõ defenſum. Ubi aũt ꝓpter culpã iu‑
dicis eſt abſens ꝛ nõ cõparet:q: ab eo appellauit ꝛ legitime tunc ex‑
cuſatur cõtumacia:q: iudex nõ debebat ꝓcedere appellatiõe pen. a
tali grauamine interpoſita q: oĩs cognitio etiã ſummaria quam de
iure fecit:etiã ap. pen. eſt nulla. Ideo nõ aggrauat reũ ad cautionẽ
Sed tunc obuiat ſi appellatio nondũ erat iuſtificata:ergo nõ debe‑
bat audiri preſtita cautione niſi refunderet expenſas vt in. c. qñ. §.
qđ ſi ſuper. ꝛ. §. in alijs. vt lit. nõ conte. So. dicit Inno. qđ ſi expenſe
ſunt certe:ꝛ de eis nõ dubitatur alias ſtatim reſtituere dꝫ volẽs poſ‑
ſeſſionem recuperare ſi ſunt incerte an ꝛ inquantũ debeanꝭ:ꝛ ſtatim
j. breue tẽpus poſſunt certificari adhuc nõ reſtituetur poſſeſſio non
refuſis expenſis per iura predicta:ſed ſi eſt dubiũ de expenſis an de‑
beantur ꝛ in quanta quãtitate debeantur nec poſſint in continenti
certificari:ſed longiores exigunt ꝓbationes tunc nõ retardabiꝭ per
hoc reſtitutio poſſeſſionis:ſed ſtatim ſola cautione preſtita dꝫ ſta‑
tim poſſeſſio reſtitui ꝛ poſtea de appellatione cognoſcetur:ꝛ ſi eam
inueniet legitimã faciet miſſio refundi expenſas alias nõ. aſſignat
huius triplicem rõnem prima:quia parum amittit qui poſſeſſionẽ
cauſa cuſtodie aſſignatam reſtituit ex quo aduerſarius paratus eſt
ſcire iuri immo ei expedit qđ ſi fiat:quia talis poſſeſſio nullũ ius ei
tribuit:ꝛ tantũ poſſet differri cognitio:qđ probationes ſue a rerum
14 natura caderent. vt lit. nõ cõte. quoniã. j. reſpon. ¶ †Non obſt. ſi di
cas qđ lapſu anni efficiatur verus poſſeſſor: quia hoc nõ eſt verũ ex
quo cautio. j. annũ oblata fuit:ꝛ etiã ſi hoc eſſet adhuc expedit ei qđ
ſalue ſint ꝓbationes:alias aduerſario ſuo de iure ſuo ꝓbante neceſ‑
ſe haberet poſſeſſionem reſtituere niſi ꝛ ipſe de iure ſuo probet vt. j.
de ꝓbati. ex literis. ſcða ratio inſurgit ex appellatione cui in dubio
erat deferendũ. j. de ap. c. ſi. ꝛ quo dubio ꝛ ap. pẽ. nil fuerat innouãdũ
de app. dilecti. Expenſarũ aũt refuſio ideo retardaꝭ:q: incerte ſunt:
nec de facili põt fieri taxatio:ꝛ q: in refuſione expenſarum ſi idebite
eſſent reo poſſet magnũ dãnum ꝛ periculũ imminere ꝛ per hãc cau‑
tionem,et reſtitutionẽ remouetur periculum:q: niſi reſtitueret reus
preſtita cautione:ꝛ contingeret appellationẽ pronuntiari legitimã
miſſus poſſet interim remanere verus poſſeſſor: quia malũ eſſet ꝓ‑
pter vim appellationis de qua ſaltem ꝓbabiliter dubitatur: etiam
anteꝗ̃ fuerit diffinitũ ſm Inno. ꝛ Hoſti. declarata prima parte mã
dati. ſcðm eſt mandatum quid iuris iuſtificata appellatione. litera
dicit qđ ad expenſas nõ dꝫ condẽnari. illa vltima duo declarabunꝭ
15 cum glo. ¶ †Nunc venio ad glo. vel dic ſi conſtat de cõtumacia offe
rentis dꝫ vtrunqꝫ offerre ꝛ cautionem ꝛ expenſas. ſi conſtat de non
contumacia neutrũ eſt offerendum. Si eſt dubium offerenda eſt cau
tio:ſed nõ expenſe ꝓpter dubium:ꝛ cauſa huius eſt q: oblatio cau‑
tionis nõ eſt preiudicij ſicut ſolutio expenſarũ:q: intereſt ſua potiꝰ
16 non ſoluere ꝗ̃ ſolutum repetere. ¶ †Oppo. ꝙ male ꝓceſſerit iudex
iſte taxando expenſas:ꝛ condemnando ad illas:q: prius debuit ta
xare poſt iuramentum deferre anteꝗ̃ condẽnet. vt. C. de iudi. ſanci‑
mus. glo. fatetur qđ in hoc male fecit. gl. dicit qđ peccauit in duobꝰ.
Primo quia condẽnauit ad voluntatem Abbatis ꝛ exactione non
premiſſa. Scðo q: condẽnauit tẽpore miſſionis:ꝛ debebat condẽna
17 re tẽpore quo poſſeſſio recuperabaꝭ. ꝛ allegat iura. ¶ †Opp. ꝙ pa
pa nõ debuit mandare vt attentata retractenꝭ: quia ex quo cautio‑
nem obtulit coram inferiori iudice quem aduerſarius nõ improba‑
uit:ſed admiſit quis videꝭ appellationi renuntiaſſe. vt patet arg. de
offi. deleg. gratum ꝛ relatum de app. ſollicitudinem. ꝛ. c. qua fronte
ꝛ. c. ſi duobus. Sol. glo. dicit qđ per actuꝫ coram inferiori iudice quẽ
aduerſarius nõ improbat:ſed admittit quis,videtur appellatiõi re‑
nuntiare. vt in contrario ſecus ſi actum illũ improbauit:q: ex eo nõ
poteſt ſe fundare qđ impugnauit. glo. alle. iura ſufficit regula ex eo
quod. de reg. iur. lib. vj. cum concor. Habes vnam limitationem ad
illa capitula vel. ij. hic addidit legatũ non tanꝗ̃ iudicem: ſed extra‑
iudicialiter cõponendo ꝛ de hoc cõquerendo cõtra. qñ iudicialiter
addit eum ꝛ cum ſupponit eum iudicem qđ contradicit appellatio‑
18 ni ꝛ procedit primũ maxime ſi ꝓteſtetur. ¶ †Not. ſcðam limitatio‑
nem ad dicta iura:ꝛ hoc veruꝫ maxime qñ actus extraiudicialis eſt
doloſus. vt eſt tex. valde notabilis ad propoſitũ. de relig. do. cum di
lectus. vel tertio hic primus iudex. l. legatus adiebatur vt iudex ad
quem:quia idem erat iudex a quo ꝛ ad quẽ:q: habebat forte priuile
gium:vt cognoſceret de appellatiõibus ad papã interpoſitis: ꝛ hoc
priuilegiũ ſm Hoſtiẽ. cõiter cõſueuerunt habere rectores marchie:
vt prius cognoſcat de appellationibꝰ interpoſitis ad papã. ¶ No.
bene tertiã limitationẽ ꝛ nõ qđ ſi detur priuilegium alicui vt poſſit
cognoſcere etiã de appellationibus in loco poterit cognoſcere etiã
de appellationibꝰ interiectis a preceſſore ſuo de proprijs nõ. vt no.
19 glo. de elec. querelã. †Et no. qđ vbi qs põt adiri vt iudex ad quẽ:ꝛ vt
iudex a quo in dubio ꝑ appellationẽ adiri videꝭ vt iudex ad quẽ: vt
ſic nõ videatur renuntiare iuri ſuo. de renun. ſup hoc. ꝛ q: quis nõ vi
detur eligere viam ad ſubuertendum quod agit. ff. de teſta. mili. l. j.
20 ¶ †Quarta ſo. per aditionẽ iudicis a quo qs renũtiat appellatio‑
ni:vt in cõtrario nõ per aditionẽ alterius ſeparati hic erat alius iu‑
dex ſeparatus:q: a delegato appellatũ predeceſſoris ꝛ nõ a ꝑdeceſſo
re vel iſto legato igiꝭ hoc nõ placet:q: ſicut recediꝭ ab appellatione
litigans corã iudice a quo ita ꝛ litigans coram altero,inferiore vt eſt
caſus. de app. qua fronte. Uel quinto ſi adiꝭ iudex inferior ꝛ exami‑
net proceſſum principaliter de ſe renuntiaꝭ appellatiõi. Si adiꝭ nõ
vt ſuo iure cognoſcat:ſed vt cãm inſtructiõe ad apľicam ſedẽ tranſ‑
mittat nõ renuntiaꝭ appellationi. ad qđ de app. cõſtitutus fac ergo
regulam per. c. relatũ. ꝛ. c. ſollicitudinẽ. Et conclude. v. caſus ſpecia
les contra regulã:ꝛ adde ſextũ qñ ſonat in pari:q: nil agit ſed patiꝭ.
vt no. Inno. de reſtitu. ſpo. olim. an aũt per actus corã iudice a quo
ante interpoſitã appel. tpe quo põt interponi quis videaꝭ recedere
vide qđ no. de teſti. ſignificauerũt. per Inno. ꝛ glo. ꝛ doc. de re iudic.
quod,ad conſultatationem vel fatendũ qđ renuntiet appellation

per aditionem iudicis inferioris:ſed per hoc attentata nulla nō va-
lidantur.ſ.miſſio ⁊ condēnatio expenſarū : immo remanet nulla vt
ante erant ꝓpter dubiū appellationis arctatur tamen ad ꝓbanduꝫ
ſe legitime appellaſſe:⁊ ad iſtū finem auditur docens de appellatio
21 ne.⁊ hoc dicit decre.ſm Pet.⁊ Abb.¶ †No.iſtam ſol. que vult qḋ
c.licet.de ſent.exc.lib.vj.habeat locum in alijs ſententijs:a ſentētijs
cenſure:licet aliqui illud reſtringant tantū ad ſententias cenſure:et
22 hoc idem no.doc.de app.ſepe.†Ex hoc habes mirabilē practicā:ꝙ
deſerta appellatione vel tēporis lapſu.vt.ḋ.c.licet.vel per renuntia
tionem appellationis vt hic:⁊ idē forte etiā in expreſſa:licet qs non
poſſit ꝓſequi appellationem principaliter pōt tamen ſuper attenta
tis:quia ex hoc nō validantur immo inualida ſunt:⁊ remanēt agere
de nullitate:⁊ incidenter docere de appellatione ad concludendum
defectum poteſtatis pro tunc in iudice ad finem obtinendi nullita-
tem:⁊ ſi doceat de legitimitate appellationis retractabuntur atten
tata:alias nō.alleg ad hoc Jo.an.no.in Spec.de primo ⁊ ſcḋo decr.
§.iam de effectu.ver.ſed quid ſi iudex.⁊ aduerte quia hoc pōt petere
coram iudice ad quē:ſed hoc intellige per viā querele:qñ ſic pōt adi
ri alias nō eſſet iudex deſerta appellatiōe niſi dicas qḋ adhuc duret
iudex iam factus ꝓpter attentata quo ad attētata:ad quod optime
de reſcri.ex pte.S. qꝛ ſufficit ſemel cōtemptam eius iuriſditionem:
⁊ etiā coram eo poſſit agi via ordinaria nullitatis ſuper attentatis.
qḋ not.¶ Opp.ꝙ pro cauda glo.in ver.multū.op. qḋ nō debuerit
reuocare condēnationem expenſarum nō iuſtificata appellatione.
Tum qꝛ non eſt iudex:tum qꝛ ex quo non eſt iuſtificata appellatio:
iam nō pōt tractare ſententiā primā:vt patet qꝛ tranſiuit in rem iu-
dicatam.de ap.cum ſit romana.⁊ c.perſonas.⁊ patet ex no.de re iu
di.cum inter.Glo.dicit in cauda qḋ aut eſt iuſtificata appellatio:et
ꝓdeſt in duobus.Primo quia nō cogitur cauere.Scḋo quia nō cō-
demnatur in expenſis⁊ reuocatur condemnatoria aut eſt appellatū
Sed appellatio non eſt iuſtificata:⁊ prodeſt appellationi vno tan-
tum:quia ſit condemnatio in expenſis tantum legitimis:⁊ ſic retra
ctatur condemnatio prima expenſarum ⁊ reducitur ad debitum: et
legitimum modum ⁊ vbi ſi nullo modo fuiſſet appellatum nō obti-
nuiſſet etiā moderationē prime:qꝛ illa tranſit in rem iudi.hoc nō ſa
tiſfacit contrario.Goffre.hic reſpondit qḋ pronuntiauit ſuper ex-
penſis voluntarijs iſte condemnauit ſuper neceſſarijs:⁊ ſic hec fuit
additio nō reuocatio prime ſententie. ſcḋo dic qḋ ſi appellatio eſſet
fruſtratoria aperte cōdemnatio interim lata trāſiuiſſet in rem iudi.
Sed quando eſt lata appellatione dubia pendente illa non tranſit
in rem iudi.quia ꝓpter dubium nō debebat attētare interim aliqd
app.pen.vnde dato qḋ poſtea detegatur fruſtratoria interim facta
appellatione dubia pendente nō tranſit in rem iudi. hoc nō placet:
quia licet vbi dubia eſt debeat deferre.Si tamen non deferat atten
tatum nō eſt nullum:nec impeditur trāſitus in rem iudi.dum tamē
poſtea detegatur appellationē fruſtratoriam fuiſſe. vt patet de ap.
non ſolum.lib.vj.niſi ſalues hic qḋ propter ꝓbabile dubium hic nō
fuit cōtumax:⁊ ideo potuit retractare hoc tanquā nullum:⁊ contra
non cōtumacem per viam nullitatis in qua iudex eſt incidenter : et
ſi dicatur in dubio debuit cōparere.de iudi.ſi quis ex aliena.Sed ex
cuſabat eum qꝛ non poterat cōparere abſqꝫ preiudicio appellatio-
nis qḋ no.Uel tertio dic qḋ hec nō fuit ſentētia nec habuit vim ſen
tentie:qꝛ nō omnis vox iudicis obtinet vim ſententie.C.de ſent.ex.
ſtipulatione.de preſump.afferte.Quarto pōt dici qḋ appellatione
pendente omne attentatum deuoluitur in cognitionem iudicis ad
quem:ſicut ⁊ principale ⁊ ſic ſi iudici liqueat attentatū nō eſſe nullū
ex iuribus appellationis:ſi aliter inuenit iniuſtum pōt illud retra-
ctare ſicut hic fuit. Hoc nō eſt tutum dicere quia ex quo appellatio
non eſt iuſtificata nō eſt iudex:nec reſpectu nullitatis attentati nec
reſpectu eius iniuſtitie:quia ex altera cauſa appellauit: ⁊ grauamē
ſuperueniens nō iuſtificat appellationē altera cauſa interpoſita:vt
no.ſ̄.vt lit.non conte.accedens. Ideo dicit quinto quod licet appel
latio ſit fruſtratoria tamen quo ad articulum expenſarum eſt iudex
⁊ quo ad expenſas factas prima lite:⁊ quo ad expēſas factas in iſta
de app.reprehenſibilis.⁊ c.nicolao.⁊ dixi.ſ̄.de dolo finem.Cū ergo
hoc non obſtante ſit iudex quo ad articulum expēſarum totius lit.
debet ipſe condemnare in expēſis fruſtratorijs totius iudicij.poteſt
ergo ⁊ debet iuſtam ferre ſentētiam:⁊ ꝙꝙ prima tranſiuerit in rem
iudi.quo ad partem non quo ad iudicem: cum ergo circa expenſas
poſſit ex officio ſupplere poterit ſentētiam male latam que quo ad
eum tranſit in rem iudi.cum ſit interlocutoria.vt no.de appel.cum
ceſſante poterit illam modificare:⁊ hoc maxime cuꝫ appellatio fue
rit facta:⁊ hoc attentatum fuit poſt appellationem cōtra hoc eſt qḋ
propter appellationem a diffinitiua iudex non retractat condem-
nationem expenſarum factarum in prima lite que tranſiuit in rem
iudicatam quaſi appellatio a diffinitiua non contingat articulum
condemnationis expenſarum.vt no.Archid.de appel.c.ſi.lib.vj.in
ſua vltima glo.ſed poteſt dici illud falſum:quia appellatio a diffini
tiua totum deuoluit:ex quo ex officio poteſt ſupplere reuocabit il-
lam interlocutoriā vel illud procedat quando appellatio eſt ſubſe-
cuta hoc qñ appellatio ꝑceſſit ſñiam ꝙ ſaltē via attētati eſt deducta

in cognitionem:in qua via eſt iudex nullitatis ⁊ iniuſtitie vnde licet
nō ſit iudex in principali hoc attentatū retractabit ex quo iudex eſt
condēnationis expenſarū . ¶ Ultimo pōt dici qḋ hic nō retractat
ſñiam:ſed condēnat ad expenſas neceſſarias factas in lite.ſ. appel-
23 lationis.¶ †Quero qd de expenſis factis in rem quā in poſ. tene-
bat dic qḋ ad illas etiā tenef:etiā ſi nō expediebat facere illas dūmo
do crediderit illas faciendas.de bo.aut.indic.poſ.l.pretor ait ſcḋm
glo.nam ſufficit ſm Jo.an.qḋ nō ſit in dolo.de quo in Specu.de.ij.
decre.§.iuxta.ver.qd ſi actor.ſm Jo.an.plus dicit hic Innoc.qḋ ex
quo miſſio in poſ.facta eſt ꝓpter cōtumaciā rei tenebitur cōtumax
non ſolū de expenſis factis.in lite:ſed etiā circa rem ⁊ nō ſolū de ne-
ceſſarijs:ſed etiā de vtilibus.de his quas credidit vtiles qui expēdit
alias ſecus:ſm Innoc.Hoſti.dicit qḋ licet ſcḋm rigorē iuris ciuilis
ſic dici poſſit videtur de canonica benignitate contrariū ſequendū:
quod non teneatur niſi ad expenſas neceſſarias contumax ⁊ in lite
factas:vt hic ⁊.ſ̄.de dolo.c.j.⁊ de penis.ſñam.datur etiā hic incerta
ſententia:ſed qualiter dari debeat declaratur:⁊ remittit. ſ̄. de dolo
finem.ſm Jo.an.⁊ Hoſti.non ſunt alia. Anto de But.

1 ☞ In poſſeſſionem rei cā cuſtodie mittitur actor reo citato ſe ab
ſentante nec per ꝓcuratorem admittitur ad defenſionem.
2 In poſſeſſionē quis nō pōt mitti reo vna citatione vocato ⁊ citan-
dus eſt reus ꝑſonaliter ſi apprehendi poſſit vel ad domū vbi appre
hendi nō pōt vel in perſonā ꝓcuratoris vbi ꝓcuratorem dimiſit.
3 Citatio facta ad domū vt valeat que exigantur.
4 Denuntiatio qualis eſſe debeat.
5 Abſens ex cauſa voluntaria arctatur ad procuratorem mittendum
alias eſt contumax.
6 Negatiua quomodo poteſt probari.
7 Citandus qualiter eſt aliquis ad domum.
8 Citari qñ quis poſſit vel debeat ad domum.
9 Citatio an prius ſit facienda ad domum ꝙ procurator citetur vbi
citandas procuratorem dimiſit.
10 Citationis ad domū qualis ſit effectus.
11 Citari qualiter quis poſſit abſens vbi nō habet domum.
12 Citandus vbi eſt quis perſonaliter an ſufficiat ꝙ citef ad domum.
13 Contumax citatus ad miſſionis actum quomodo debeat iterari ci-
tatio vt fiat miſſio.
1 Si aduerſarius. †Si reus citatus ſe abſen
tat nec ꝓcurator vel ali9
illū defendat mittitur actor in poſ.rei petite cauſa cuſto-
die.h.ḋ.Et non diuiditur.¶ No.primo.qḋ cōtra abſen-
2 tem contumacem proceditur ad miſ.in poſ.† Et no.primam contu
maciam nō ſufficere vt procedatur ad miſſionem: niſi iterato requi-
ratur ad actū miſſionis de quo per Bar. in.l.ſi finita .§.iul.ff. de dā.
infec.dicit tamen ibi ſufficere citationem fore peremptoriam : quia
illa videtur habere cōicationem de procedēdo ad miſſionē. ¶ Not.
ij.ar.ad hoc vt poſſit in abſentem cedi etiam ad actum miſſionis exi
gi citationem ad perſonā ſi reperiri poteſt ſi non poteſt quia eſt ab
ſens ſufficit citatio ad domum:nō tamen intelligas quia vt in abſen
tem poſſit procedi ad miſſionem exigatur preuētio citatiōis ad per
ſonam etiam in iudice delicti quia ⁊ ſine illa poteſt procedere ad miſ
ſionem dūmodo ad domum citet abſentem.¶ No.iij.ad miſſionem
non procedi contra abſentem ſi dimiſit procuratoreꝫ: niſi antea pro
3 curator citetur de quo dixi de dolo.c.j.¶ †No.iiij.qḋ vt valeat cita
tio ad domum exigitur citandum abſentem fortē ad remota loca de
4 quo dixi de dolo.c.j.¶ †No.v.qualis debet eſſe denunciatio: quia
debet fieri publice ⁊ nō occulte quod no.contra iſtos qui tales denū
tiationes ponunt occulte:tēpore quo homines ſunt in prandio : vel
5 dormitione ⁊ ordinant qḋ poſtea moneantur. ¶ †No.vj.abſentem
ex cauſa voluntaria arctari iudicio cepto ad dimittendum procura
torem alias contumax eſt. ¶ No.vij.volentem ſe defendere : ſi alter
6 pro eo aſſumat defenſioneꝫ nō pati miſſionē.de quo dicā.j.¶ †No.
viij.practicam probandi negatiuam quia ex requiſitione ad oppo-
ſitum affirmatiui gerendi ſi nō veniant requiſiti apparet quem non
defendi quia hic agitur de citatione ad domum. expediam hic ali-
qua.Primo queram quo ad practicam de modo citandi ad domuꝫ
Secundo quando debeat fieri citatio ad domum. Tertio de effectu
citationis ad domuꝫ. Quarto de modo citandi vbi quis non habet
7 domum.¶ †Ad primum dicit Inno.qḋ olim fiebant per edictum
vel extimatores miſſos ad domum .C.de preſcrip.xxx.an.cum notiſ
ſimi:vl' per precones.ff.de in integ.reſti.l.diuus.C.qñ ⁊ quando iu.
aut.qui ſemel.hodie per nuncios.de ap.cum parati: vel per literas.
iiij.q.v.c.vno.de offi.dele.prudentiam.de quo in ſpe.de cita.§.ſequi
tur.in prin.ver.Et no.hec ex parte iudicis ⁊ nūtij:ex parte citati de
bent fieri ante domum nam eo inuito non debet nuncius in domuꝫ
ingredi cum in ius vocat alias faceret iniuriam ſic ingrediendo.ff.
de in ius.vocan.l.plerics ⁊.l.ſequen.ſecundum Uincentium.Pet.⁊
Abb.⁊ Guil.in Specu.de cita.§.ſequitur.ver. ſed an reo. nec poteſt
quis inuitus extrahi de domo.ff.de iniurijs.l.nemo de domo.quod
verum eſt in ciuilibus.ſecus in criminalibus. in aut. vt nulli iudi.§.
ſi quis

ſi quis no.comprehenſorum ⁊.§.ſe.ſcdm goff. trahitur tamen de vi-
nea re ⁊ verbo.ff.de in ius vo.ſatis vero no.Joã. an.de fo.compe.ro
mana.§.contrahentes.in verbo.trahere.li.vj.⁊ idem accur.in.l.pre-
alle. Et intelligitur hec de domo quam etiam inquilinus inhabitat.
ff.de dam.infec.l.iiij.§.ſed domum:ſecũdum Inno.hoſti.⁊ Abbatẽ.
⁊ ſi nullus inueniatur in domo:debet appendi citatio ad domuꝫ.ff.
de dam.infec.l.iiij.§.pretor.ff.quod vi aut clam.l.aut qui aliter.§.j.
An autem ſufficiat citationem fieri ad domuꝫ in qua conſueuit ha
bitare ⁊ nunc non habitat dixi de dolo.cauſam: ſufficiat tamẽ quod
habitet domum tempore citationis: licet ibi non ſortiatur domici-
lium.no.genze.de elec.cauſam.in cle.in verbo conſueuit.debet tamẽ
citatio publice fieri vt hic:⁊ verbis apertis ⁊ claris ita ꝙ intelliga-
8 tur.ff.de inſti.l.ſed ⁊ ſi.§.j.de homici.capitulo.fi. ¶ †Ad ſecundum
quando citatio poſſit fieri ad domum:quidam vt Dy. aliquãdo te
nuerunt quod ſufficit citationem fieri per perſonam vel ad domum
⁊ eſt electio citantis per.l. ſcire oportet.§.oportet.ff.de excu. tu.vbi
dicit alternatiue tex.ad faciem vel ad domum in.l.iiij.§.pretor.ff.de
dam infec.dicit quod demum in ſubſidium citatio debet fieri ad do-
mum ſi non poteſt perſone copia haberi.ff.quod vi aut clam.l.aut
qui aliter.§.⁊ ſi forte.⁊ hoc tenet Innocẽ.hic.⁊ glo. in cle cauſam. de
elec. Ad.l.ſcire oportet.dic quod illa alternatiua eſt ordinis q2 pri-
mo ad faciem:ſecundo ad domum ſi poteſt reperiri. Quando autem
dicatur poſſe reperiri ⁊ quando non: ⁊ quando dicatur abeſſe hoc
declaraui de dolo.cauſam:⁊ an primo requirendus ſit ꝓcurator quã
citetur ad domum ⁊ an amici ſint inquirendi prius:dic vt ibi plene
dixi ⁊ qualiter poterit conſtare ipſuꝫ non poſſe reperiri dicitur non
reperiri vt ſufficiat citatio ad domum ſi preſens eſt ⁊ in domo:⁊ non
probet aditum ad domum adhuc citatur publice ante domum:vt
hic. capitu. finali et hic ſecundum Joannẽ and. de foro competen.
romana.§.contrahentes.in verbo.trahere.in fi.in nouella.ad hoc vt
lit.nõ cõteſta.quoniã.§.porro:ſed ſi ſit preſens ⁊ latitat ſe ⁊ occultat
vel impedit ne citatio ad euꝫ perueniat. His caſibus ſufficit citatio
nem fieri ad domũ:vel in eccleſia cathedrali:in qua ſunt bona ſi ipſe
habeat in ſua dioc.vt ſupra de dolo.cauſam.capitulo.fina.quod dic
vt dixi in dicto.capitu.cauſam.⁊ hic ⁊ de cle.nõ reſi.ex tue.⁊ de elec.
clemen.cauſaꝫ.⁊.eo.titu.quamuis. Jo.mo.tunc putat hanc citatio
nem neceſſariam:quando manifeſte non parat iudex impedimentũ
vel malitiam quia nec tunc neceſſaria eſt citatio ad domum: alias ſe
cus vt recitat Joan.and.in dicto.§.contrahens in verbo occultent:
⁊ etiam tenet hic Innocen.vt non exigatur alia citatio eo quod ma
litioſe ſe occultat nec exigitur quod prima ſit peremptoria illo caſu:
etiam in his que ſunt grauis ⁊ pleni preiudicij: ⁊ hic ponit de accu.
ad petitioneꝫ per hec apparet quod ſi iudex precipiat nũtio vt citet
ad perſonam vel ad domum quod citatio debet recipere intellectuꝫ
iuris vt illa alternatiua reſpiciat ordinem:vt Primo ad perſonam
Secundo ad domum:vt dicta.l.ſcire oportet.ad hoc de reſcrip. cum
cauſam.ff.de vſuris.ſi ſtipulatus.et. l.gallus.§.quidam.ff. de libe.et
poſthu.⁊ not.de le.ij.l.ſi legati ſerui nomine cum ſi. ſecundum Bar.
in dicto.§.pretor.dicit tamen quod verba nuntij referentis debent
ſcribi magis late:quia ſi refert ſe citaſſe ad perſonam:vel ad domum
non ſufficeret quia licet in verbis iudicis preſumatur quantum na-
tura verborum eſt apta comprehendere: non ſic preſumitur in ver-
bis nuntij.C.de vſuris.l.prima.⁊ de ver.ob.l.ſciendũ. Si tamen ſta
tutum diceret citetur ad perſonam vel ad domum:quia ſtatutum de
bet intelligi vt aliquid addat:ſufficit citatio ad domum principali-
ter facta.ff.de rei vẽdicatione.l.nõ ſolum:et quod ibi no.et in.l. ſi rẽ
§.ſi.ff.de le.iij.de le.j.ſi quando:de priuile.ſi papa.lib.ſexto.hec proce
dunt vt prius ad perſonam quando agitur de citatione principali.
Quandoqꝫ autem dicatur abſens ita quod citatio poſſit fieri ad do
mum:textus dicit hic quod quando eſt valde remotus:immo dicit
quod ſi eſt in ciuitate dicitur preſens in aut. de exhi.⁊ introdu.re.§.
ſi vero in coll.v.ſecundum Innocẽ.dic vt dixi ſupra de dolo cauſaꝫ.
9 ¶ †Nunquid autem prius citatio ſit facienda ad domum: ꝙ pro-
curator citetur videtur quod primo procur. ſit citandus: vt de prin-
cipali dicit.l.j.§.j.ff.de libe.agno.de do.cãm. In ꝯtra.eſt.l.iiij.§.pre
tor.ff.de dam.infec.pro primis eſt hec decre. dic ſi notorium eſt:vel
conſtet quod procuratorem dimiſerit prius procurator eſt requiren
dus ꝙ citatio fiat ad domum. Idem ſi alium dimiſit legitimum ad-
miniſtratorem.l.j.§.j.ff.de libe.agno. Si non erat notorium ſufficit
10 citatio ad domum ſecundum Bar. in dicta.l.iiij.§.pretor. ¶ †Ue-
nio ad tertium de effectu citationis ad domũ ad quos ſcꝫ actus pro
cedi poſſit in abſentem ad domum citatum.glo.dicit quod ſi agitur
de proceſſu ad merita per diffinitiuam ſententiam ſi agatur ad fineꝫ
ſolius poſſeſſionis conſequende vt quia agitur poſſeſſorio recuperã
de oportet ꝙ prius ſit perſonaliter citatus vel in fraudem ſe abſen-
tauerit de offi.dele.conſultationibus. Si agitur de effectu miſſiõis
in poſſeſſionem cauſa cuſtodie tunc dicit quod ſiue ſit abſens mali-
tioſe ſiue non ſiue fuerit primo ad perſonam citatus ſiue non poteſt
procedi ad miſſionem in poſſeſſionem:eo citato ad domũ:q2 ſufficit
quod non defendatur ⁊ inquantum tex.hic requirere videtur prius
eſſe preuentum citatione anteꝙ procedatur ad miſſionem ſubaudiẽ
dum eſt maxime inquantũ decre.intelligit de miſſiõe cã cuſtodie:in
ꝙtũ ageret ad reſtitutionẽ poſſeſſiõis via ordiaria lꝫ poſſeſſoria age
ret nõ eſt ſupplẽdũ maxie Tu dic colligẽdo In.tã hic ꝙ Bar.l.l.iiij.
§.pretor.ff.de damno infecto.⁊ Innocen.de accuſatio.ad petitionẽ
attendendos duos caſus. Primus quando reus eſt preſens. Secun
dus quãdo eſt abſens. Si eſt preſens citãdus eſt ante omnia ad per-
ſonam alias de iure non valet citatio:vt dixi ſupra quia prius per-
ſona ex quo poteſt citanda eſt.ſecundo ad domum:vt hic.ſ.eodem
capi.ij.⁊.c.cum olim.no.glo.de dolo.cauſam que. Barto.in.l. iiij.§.
pretor prealleg. Hec vera niſi latitet:vel non poſſit inueniri vel do-
lo:vel potentia impediat quo minus poſſit citari ad perſonaꝫ:quo
caſu poteſt citari ad domum:vt.ſ. vt lit.non conteſta. quoniam. §.
ſi autem. ⁊ hec vera quo ad omnem effectum:⁊ grauis ⁊ leuis vel le
uiſſimi preiudicij:q2 ex quo perſona eſt preſens:ante perſona eſt citã
da.ſecundo caſu quando citandus eſt abſens:dic quod ſi eſt abſens
malitioſe:vt quia abeſt pretextu huius cauſe ſpecifice:vt.l.fulcinius
§.quid ſit latitare.ff.ex qui.cau.poſ.ea.non ſufficit ꝙ ſi abſens pro-
pter aliam cauſam:vt ibi:vel quia ſe occultat. vel potentia:vel dolo
impedit ne perſonaliter citetur:vel quando abeſt litigio iam cepto:
non dimiſſo procuratore:vt not.hic Innocen.⁊ alleg.ſ.eo.cauſam.
ad hoc tex.hic:⁊ tenent domini de rota ſua concluſio.xlv.⁊ ſequen.ſe
cus ſi dimiſerit.⁊ mortuus ſit:vel quando abeſt poſt citationem de
perſona factam:vel vbi eſt obligatus ad preſentiam loci:a quo abeſt
vt ſi clericus abeſt a beneficio in quo reſidere tenetur: etiam ſi ſit tan
tum beneficium.x.ſolidorum.de cleri.non reſiden. conquerente:vel
abeſt marit⁹ ab vxore:qui cum ea eſſe debet:⁊ eam maritali affectio-
ne tractare.de ſponſali.ex parte.⁊ capitu.ij. Si tales abſint alibi ſine
iuſta cauſa contra eos debet procedi:et ſufficit citatio ad domum:
quo ad illa:⁊ que ſunt grauiſſimi preiudicij:vt ad diffinitiuam ſen-
tentiam:dummodo ſtatus cauſe hoc patiatur: vt quia lis eſt conte.
vel quia non exigitur conte.lit.ſ.qui maio.accuſa.poſſunt.cap.j.qui
filij ſint legitimi.perlatũ.de dolo ⁊ contumacia cauſam que de cleri.
non reſiden.ex tue.de appel.ſuggeſtum.vt lit.non conteſta.quoniã.
§.j.⁊.§.ſi vero.⁊.§.ſi autem.ff.vbi pu.edu.l.ſi.per que patet quod eo
ꝙ actor abeſt:q2 alias fuit in iudicio ſemper contra eum poteſt pro
cedi ad diffinitiuam:facta citatione ad domum:ſecundum formam
cap.cauſam.⁊ aut.qui ſemel. Idem ⁊ fortius ſi quis ſe abſentat poſt
lit.conteſta.quia malitioſe abeſſe cenſetur:non obſt. ſi dicatur ergo
ſecundum hoc:ſi aliquis ſoluere tenetur alicui in aliquo termino:eo
quod abeſt:videtur malitioſe abeſſe:⁊ ſic poterit procedi ſola facta
citatione ad domum:ꝙ eſt abſurdum:ſed dic quod nõ obſtat. quia
ille non ſic preciſe tenetur ad ſoluendum:ſicut maritus cum vxore:⁊
clericus in beneficio. Itẽ per hoc non arctatur ibi eſſe:licet arctetur
ſibi ſoluere:cum per alium poſſit ſoluere.non ergo abſens malitio-
ſe preſumitur niſi aliud intercedat ſm Innocen. Inquantum dixi
quem malitioſe abeſſe eo quod abeſt iudicio cepto:vel ſatiſdatione
de iudicio ſiſti preſtita. Hoc dicit verum Innocen.ſi durat inſtantia
ſed ea finita:ſi ſecuta ſit abſolutoria ab obſeruatione iudicij: quia in
ſtantia conteſt.lit.⁊ omnia acta ſunt perempta: citandus eſt ac ſi ab
initio cauſa incohoaretur:quia iudicium in aliquo plus non pendet:
ſecus dicit tantummodo circũductum eſſet edictum: ꝙ non eſt tan
te efficacie:cum per hoc lit.conteſta.alia que preceſſerunt non intel
ligantur perempta:ſed edictum tantum.ff. de iudi.l.poſt edictum.
de quo per Innocen.ſ.de offi.delega.cõſuluit ſm Innocẽ. Quan-
doqꝫ eſt abſens:ſed non malitioſe:tunc in caſibus celeritatem deſide
rantibus poteſt procedi:vt.l.j.ff.de dam.infec.⁊.l.iiij.§. pretor:tunc
ſufficit citatio ad domum. Ideo ſi agitur receptione teſtium:in qui
bus mors abſentia vel valitudo timetur:ſufficit citatio ad domum:
vt lit.non conteſta.quoniam.§.j.ſi de miſſione ex cauſa damni infe-
cti idem vt ibi not. Fallit in cauſa matrimoniali: ⁊ in cauſa electio-
nis:que licet propter periculum vacationis:⁊ fornicationis. celeri-
tatem deſiderant:exigitur tamen vt malitioſa ſit abſentia:vt valeat
procedi ad diffinitiuam ſententiam:quo caſu ſerua illa que haben-
tur vt lite.non conteſta. quonam.§. ſi autem.§.porro.§. ſin vero.⁊
hoc caſu ſufficit malitioſa abſentia:licet ex alia cauſa:vt.ſ.qui maio
res accuſa.poſſunt.capitu.j. ⁊ qui fil.ſint legitimi perlatum, vel non
malitioſa. quando diu eſt duratura:vt ibi. In caſibus celeritatem
non deſiderantibus:ſi abeſt ex culpa. Item regulariter quod in ca-
ſu ſequenti: quando abeſt ſine culpa:preterquam in matrimoniali
qua poteſt ad ſententiam procedi lit.non conteſta.⁊ citatione facta
ad domum:vt lit.non conteſta. quoniam.§.ſin vero: et patet in di-
cto capitulo.j.⁊ dicto capitulo relatum:ſi abeſt ſine culpa:tũc in his
que ſunt leuis preiudicij: ⁊ eſt miſſio in poſſeſſio.ex primo procedi
poteſt facta citatione ad domum:quinimmo idem eſſet in legitima
cauſa ſi legitima cauſa abeſſet:⁊ impeditus eſſet:vel impeditus de-
tineretur:etiam ſi ex cauſa rei publice:oportet tamen quod ante om
nia vocentur agnati:⁊ cognati:⁊ alij amici:⁊ tunc ſiue is qui eſt ab-
ſens ſit maior:ſiue minor:etiam ſi eſſet pupillus:tunc ad miſſionem
procedi poſſet.ff.qui.ex cauſis in poſ.ea.l. hoc autẽ:⁊ ex qui. cauſis
ma.l.ergo ſciendum.C.de reſtitutio.mi.l.ignorare: vocandus etiaꝫ
eſt procurator ſi certum eſt eum dimiſiſſe vt hic. Inquantum dixit

vocandos attinentes:⁊ amicos dic vt no.in.c.cauſam .ſupra de do-
lo:vbi dixi.Non ob.quod nõ cogatur abſens rei publice cauſa ſe de-
fendere:vt patet.in.l.j.ff.eum qui ap. in prouin.defendere.qꝛ nõ co-
gitur preciſe:ſed cauſatiue ſi nõ vult pati miſſionem non ob . de pri-
uile.cre.l.eũ qui.ff.vbi dicitur quod cõtra abſentẽ rei publice cauſa
non contrahitur pignus quia debet intelligi nõ cõtrahitur pignus
tale quale in alijs quia nõ tale ex quo poſſit procedi ad venditionem
vel dationem inſolutum ſed ſecus in alijs contra quos fit miſſio.C.
de reſti.mi.l.ignorare.Non ob. quod ſecundũ hoc non erit differen-
tia inter abſentem rei publice cauſa ⁊ aliter abſentem quia aſſignat
Inno.tres differentias.Prima quia in cauſa appellationis contra
illum abſentem nõ proceditur:vt.l.ſequitur.In cauſa autem aliorũ
abſentium proceditur ex quo abeſt poſt litem ceptam:vt dixi ſupra.
Secunda differentia quia propter abſentiam non proceditur ad
venditionem bonorum fiet tamẽ miſſio.quia non reperitur : in hoc
priuilegiatus. Tertia quia allegata abſentie cauſa iudex non debet
feſtinare ad mittendum ⁊ ſi feſtinet ⁊ poſtea probetur abſentia : rei
publice cauſa reſtituetur aduerſus miſſionem.ff.de dam.infec.l.ſi fi-
nita.§.ſi forte.Si agit̃ de his que ſunt grauis preiudicij:vt eſt actus
venditionis vel dationis inſolutum vel quando agitur ad finem
diffinitiue ſententie promulgande ſiue agatur poſſeſſorio : vt dixit
glo.ſiue agatur petitorio ſiue alia actione reali vel perſonali ſiue pro
cedat̃ via ordinaria ſiue per viã inquiſitionis in quibꝰ nõ põt proce
di ad diffinitiuã lite non conte.ſiue in caſibus in quibus poteſt pro
cedi ad diffinitiuam lit. non conteſta.vel quando agitur ad finem
excõmunicationis promulgande nunquã ſufficit citatio ad domũ
ex quo malitioſe nõ eſt abſens vt ad tales actus poſſit procedi quia
in talibus exigitur vera contumacia que concluditur ex citatiõe per
perſonam ⁊ non ex citatione ad domũ ⁊ quia in talibus exigitur la
titatio vt.l.fulcinius.§.Illud.ff.ex qui.ca. in poſ.ea.dixi qđ ſufficit
apparens vera contumacia quia vbi eſt citatus per perſonam vel ab
fuit iudicio iam cepto vel dixit ſe nolle venire quantumcunq; ſit im
peditus legitima cauſa ſententia tenebit dato quod propter impe-
dimentum non ſit verus contumax ſed interpretatus vt ſcribit In-
no.in.c.accedens.ſ.de accu.qđ no.An autem poſſit procedi ad miſ-
ſionem in poſſ.ex qua transfertur vera poſſeſſio.Inno.ſentit hic qđ
ſic quaſi hoc nõ ſit tam grauis preiudicij ſed dicit quod poſtea veni
ens probata cauſa abſentie reſtituitur.ff.de dam.infec.l.ſi finita.§.ſi
forte ⁊ de re iudi.cum. Bertoldus. dicit etiam quod tunc in recupe-
ratione poſſeſſionis non tenebitur ad expenſas quas fecit miſſus:
ſuper obtinenda miſſione vel eundo ad iudicem vel in aduocatis:
vel in alijs quia ſoluuntur ratione contumacie que hic ceſſat .C.de
iudi.l.ſancimus talis autem iuſta cauſa abſens contumax reputari
non debet:vt.ſ.de cle.nõ reſi.intra quatuor:cauſa autem quare miſ-
ſio tenet eſt quia nõ ſolum fit ratione contumacie abſentis: ſed etiã
ratiõe.iur.illius qui preſens eſt.Unde ſuper hoc fit ſummaria cogni
tio:vt no. lit.non conte.quoniam.§.pe. Ideo cogetur talis abſens
recuperans poſſeſſionem cauere de iudicio ſiſti:anteq; poſſeſſionẽ
recuperet tenetur etiam ad expenſas reſtituendas ſi quas forte fecit
poſſeſſor circa fructus.ff.de peti.here.ſi a domino.§.ſi.Joan.and.re
mittit.ad ſpe.de cita.§.ſequitur.ver. ſed nunquid ſufficit. Bar.in.l.
iiij.§.pretor dicit qđ nec ad ſecundum decretum procedetur : ex quo
transferatur poſſeſſio quia hec eſt grauis preiudicij:⁊ in tali exigitur
malitioſa abſentia ⁊ latitatio vt.l.fulcinius.§.quid ſit latitare .ff.ex
qui.ca.ma.dic ſi agitur de miſſione ex qua transferatur poſſeſſio: de
ſcendente ab actione perſonali hec non fit: ⁊ ſi fiat citatione facta
ad domum non valet ipſo iure.quia in hac exigitur citatio : ex quo
ius agendi ſurgit a perſona.Si ius agendi ex quo fit miſſio ſurgit a
re:tunc ſufficit citatio ad domum vt procedatur ad miſſionem: ſi tñ
reperitur poſtea abſens rei publice cauſa reſtitutio dat̃ . De primo
eſt caſus in.l.creditores.ff.de priuile.cre. De ſecundo eſt caſus . in.l.
ſi finita.§.ſi forte.ff.de dam.infec.⁊ hoc dicit Bar.in.l.fulcinius.§.ſi
quis preall.ſic debet intelligi glo.que alternatiue loquitur.ſ.de do-
lo.contingit etiam poteſt eſſe cauſa quia ſurgit obligatio a vitio rei
tunc imminet cauſa celeritatem deſiderandas ⁊ tunc ſumus ſub vno
membro ſuprapoſito in quo ſufficit citatio ad domũ.Ex his patet
quod glo.⁊ iura que diſtinguunt genera abſentiarum. vt in.l.ſi.ff.de
reſti.in inte.⁊ no.de procurato. querelam: debent intelligi de abſen
te prius citato vel qui iudicium ſciuit Ex his deciditur quid in actu
receptionis teſtium:an in tali ſufficiat citatio ad domum. Dy.in.l.
iiij.§.pretor queſtionem decidit Cy.ponit illa verba. Dy. in aut.ſẽ
⁊ ſi quis.C.de teſti.Bar.refert ibi Joã.an.diſputaſſe: ⁊ ponit verba
ſua.in.d.l.iiij.§.pretor :que poſuit Joan. an.ſuper regula preſumit̃
de reg.iur.lib.vj.Dic ſi teſtes examinãtur propter periculum abſen
tie non requiritur nec latitatio nec qđ perſonaliter vocetur : ſufficit
enim citari ad domum vt lit.non conte. quoniam,§.j.Si examinen
tur ad eternam rei memoriam dic vt ſtatim dicam.quando examinã
tur propter finem producendi.Si examinantur ad finem producen-
di tunc ſi examinentur ad ea que ſunt leuis preiudicij:vt ad finẽ ali-
cuius dilatorie exceptionis probande vel circa ordinatoria iudicij:
vt in aut.qui ſemel.C.quomodo ⁊ quando iudex ⁊ idẽ ſi actor repli

caret circa ordinatoria quod ſufficit citatio ad domũ. hoc puto in
abſentem alias non. Quandoq; examinantur teſtes ad deciſoria:et
tunc ſi pars aliquando fuit in iudicio quia abſens ſemper malitioſe
preſumitur:teſtes recipiuntur eo ad domum citato: ſic tenuit Dy.⁊
Jo.an.ad hoc.quod no.Dy.in regula pro poſſeſſore.de re.iur.lib.vj
Si examinentur ad merita contra illum qui nunq; fuit in iudicio:
ne aliter malitioſe ſe occultet tunc in re celeritatem deſiderante ſuffi
cit citatio ad domum:vt.l.ſi finita.§.ſi forte.⁊.l.iiij.§.pretor.ff.de dã
infec.In re autem celeritatem non deſiderante ⁊ pleni preiudicij non
ſufficit citatio ad domum quia exigitur latitatio ⁊ apparens vera
contumacia que non concluditur ex citatione ad domum niſi aliter
appareat de malitia occultatione vel abſentia vere vel preſumptiue
vt ſupradictũ eſt.l.fulcinius.§.quid ſit latiare.ff.qui.ex.ca.in poſ.ea.
Hoc fallit in cauſa libertatis vt.l.cum vero .§. ſubuentum iuncta.l.
neq; infantes.ff.de libe.ca.In cauſa autem beneficiali an ⁊ quando
poſſit citari ad domum :ſi agitur de priuatione ⁊ propter non reſidẽ
tiam ſerua.c.ex tue.de cle.non reſi. Si agitur de priuatione propter
delictum:vel defectum alium ſerua.c.vt lit. non conte . quoniam .§.
11 porro cũ.c.ſe.⁊ ſerua in matrimoniali.§.ſi vero ⁊.§.ſin autẽ. ¶ †Ue-
nio ad vltimum.de modo citandi non habentem domum dic quod
ſi eſt vagabundꝰ requirendꝰ eſt in loco vbi habet beneficium. vel do
micilium maxime illud de quo agitur de quo de cle.non reſi.ex tue:
ſi nunquam habuit beneficium vel domicilium in quo habitet : tũc
etiam vocari debent cognati : ⁊ amici : vt illum defendant.ff.ex qui.
cauſa . in poſſ.ea.l.hec autem. Idem faciendum eſt vbi domum ha-
bet:in qua cõſueuit morari:ſi ibi reperiri nõ poteſt. ff. de libe. agno.
l.prima.§.j.ſ. qui maio.ac.poſſ. capitu.j. ſecundum Innocen. dicit
Hoſtien.quod cautum eſt ⁊ conſiliũ qđ quãdocũq; qs pſonaliter ci
tari non poteſt omnes iſte cautele ⁊ alie ſi que occurrunt: adhibeã-
tur ſcilicet vt citetur ad domũ habitationis ⁊ in eccleſia: ⁊ eccleſijs
in quibus beneficiatus eſt: vel quarum parochianus eſt : et coram
populo preſente:⁊ etiam publice in platea: ⁊ quod parentes: et af-
fines: et amici ammoueantur vt ipſum defendant: vt colligi poteſt
ex concordantijs:allega.hic ⁊ in gloſ. ff.de inſtito.l.ſed ⁊ ſi. §.de quo
palam.ſ.de clande.deſponſa.cum inhibitio.qui ma.accu.poſ.cap.ſi.
Fatetur tamẽ qđ aliqua ex predictis de ſe ſufficiunt.ſm Hoſt.abſq;
dubio procedit qđ hic dicunt:vt ſufficiat citatio vagabundi ad loca
predicta. In caſibus in quibus dixi citationem ſufficere ad domum
12 vbi habet domum.†Sed an ſufficit vbi.ſ.exigit qđ citaretur ad per
ſonam:puto qđ non:ſi aliter malitioſe non eſt abſens:⁊ idem vbi eſt
ita remotus:qđ faciliter citari non poſſit:tunc enĩ potius ſilere de-
bent proceſſus valde preiudiciales:vt pꝫ.ſ.vt lit.nõ conte.quoniã.
13 §.ſin autem qđ not.†Ex predictis patent glo.omnes clare.per hanc
decre.dicit Inno.qđ dato qđ quis ſit contumax:nihilominus itera-
to eſt citandus ad actum miſſionis: ſiue agatur reali ſiue perſonali:
vt hic:⁊ in aut.de exhi.⁊ intro.reis.§.ſi vero.ff.qui.ex cau. maio.l.vt
pretor.§.ſi.⁊ duabus.ll.ſe.Bar.in.l.ſi finita. §.iul.idem dicit:ſed di-
cit:qđ ſi citatio eſt peremptoria:videtur habere tacitam cõminatio
nem de procedendo ad miſ.puto qđ ſi poſt citationem ſe abſentat:
iteranda ſit citatio:vt videatur an amici eum defendant:vt hic. Si
eſt preſens:⁊ dixit ſe velle venire:vel occultet ſe ne citet̃:vel impediat
non exigitur:alia citatio vt not. Joan.mo.de foro competen. Ro-
mana.§.contrahentes:⁊ Innocen.in capitu.ad petitionem.de ac-
cuſatio.⁊ Hoſten.ſ. eodem venerabilis. Si aliter eſt cõtumax:quia
inuentus:tunc iteranda eſt citatio niſi fuerit peremptorie citatus:
vt dixit Barto.quod not.quia quelibet citatio peremptoria vide-
tur habere comminationem de procedendo ad excommunicationẽ
vel aliam penam punitiuam contumacie:⁊ ſic non exigitur alia cita
tio.Item quando habet locum peremptorij:vt quia eſt monitio iu
dicis:vel quia interrogatus ſpopondit in iudicio reſpondere:vt in
capitu.j.de iudi.aľs exigitur citatio. Quid in condemnatione expẽ
ſarum dixi de dolo.finem. Quid in multa vel excommunicatione
dixi.de iudi.capit.j.Per predicta dicere poteſt quod in peremptor-
rio abſq; dubio alio nõ exigitur citatio:nõ puto tamẽ quod habeat
comminationem de procedendo ad ſententiam diffinitiuam: vel
alterum proceſſum principalem.ſ.de dolo.cum dilecti.⁊ no.de offi.
delega.conſuluit.¶ Ultimo Jo.an.in addi.Specul.ſub hac rubri-
ca decidit per hanc decreta.⁊ not.in glo. Illum qui citatus preſens
non vult ſe defendere volente vel non pati miſſionem ⁊ dicit ſic de-
terminaſſe 2Mar.de fano.alleg.l.exigendi. C.de procura.⁊.l. ſatis.
ff.de in ius vocan.eodem titu.l.neq; impuberes.de iureiurando.l.fi
nali.§.penul.ff.de ſolu.l.ſolutionẽ:de ſimpliciter inuito remittit ad
Spe.de defenſo.§.j.ver.ſed nũquid:⁊ qualiter tunc preſtet iuramen-
tum calũ.vide.C.de iura.ca.l.ij.§.ſin autem abſint.ſm Jo.an.

¶ Ut lite pendente nihil innouetur. Rubrica.

¶ Ne crederet aliquis quod circa ſtatum cauſe pendentis poſſit
aliquid immutari ſicut immutatur circa ſtatum rerum eorum: qui
per contumaciam ſunt abſentes:quia mittitur actor in poſſeſſio.ea
rum vt not.ſ.titulo proximo.ideo ⁊c.ſm Goffre. ¶ Ad materiam
xj.q.j.c.vl.